

**Informácia o výsledkoch pilotného pôsobenia slovenskej
inovačnej diplomacie**

Bratislava, december 2022

OBSAH

Úvod	1
1 SÚHRNNÁ INFORMÁCIA O VÝSLEDKoch PILOTNÉHO PÔSOBENIA INOVAČNÝCH DIPLOMATOV	3
1.1 Vyhodnotenie inováčnej diplomacie	3
1.1.1 Teritórium Izrael	4
1.1.2 Teritórium Fínsko	5
1.1.3 Teritórium Čína	6
1.1.4 Teritórium USA	7
1.2 Rozpočet pilotného projektu inováčnej diplomacie a jeho čerpanie	10
1.3 Dotácie z rozpočtu inováčnej diplomacie za obdobie 2019 - 2021	12
1.3.1 Vyhodnotenie prínosu poskytnutých dotácií	14
2 ZÁVER	16
Príloha 1: Prehľad aktivít inováčných diplomatov uskutočnených počas vyslania podľa krajín	18
Príloha 2: Bližšie informácie k fondu s MIT	25
Príloha 3: Prijímatelia dotácií z rozpočtu inováčnej diplomacie	26
Príloha 4: Vplyv dotácie na jednotlivé podniky	32
Príloha 5: Analýza SWOT k inováčnej diplomacii	34
Príloha 6: Model inštitucionálneho zabezpečenia slovenskej inováčnej diplomacie a prax iných krajín v diplomacii zameranej na podporu VVaI	36

ÚVOD

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „MIRRI SR“) zodpovedá za procesné riadenie inováčnej diplomacie od roku 2018,¹⁾ kedy bol v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZVEZ SR“) vypracovaný a vládou Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) schválený Návrh inštitucionálneho zabezpečenia slovenskej inováčnej diplomacie, ako tzv. pilotný projekt.²⁾

SR ako členský štát Organizácie spojených národov prijala záväzok dosiahnuť dlhodobý a trvalo udržateľný rozvoj.³⁾ V júni 2018 vláda SR schválila 6 národných priorít implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj,⁴⁾ pričom jednou z kľúčových potrieb bola práve potreba inovácií. Ak sa má dosiahnuť dlhodobá udržateľnosť, je nevyhnutné zvyšovať inováčnú výkonnosť slovenskej ekonomiky, čo nie je možné bez zlepšovania prostredia podporujúceho inovácie, vrátane ekologických a sociálnych inovácií.

Súhrnná informácia o výsledkoch pilotného pôsobenia inováčných diplomatov (ďalej len „súhrnná informácia“) obsahuje vyhodnotenie pôsobenia inováčných diplomatov a ďalších aktivít inováčnej diplomacie po ukončení dočasných vyslaní inováčných diplomatov.

Inováčná diplomacia presadzovala záujmy SR v oblasti vedy, výskumu a inovácií (ďalej len „VVAI“) v súlade s platnou legislatívou SR a Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a medzinárodnými zmluvami v oblasti diplomatických stykov⁵⁾ a praxou a skúsenosťami slovenskej zahraničnej politiky. Inováční diplomati pôsobili počas dočasných vyslaní v existujúcej štruktúre zastupiteľských úradov SR. Na účely jednotného riadenia a výkonu zahraničnej politiky SR a v kontexte špecifických úloh ekonomickej diplomacie v danom teritóriu, boli podriadení vedúcim jednotlivých zastupiteľských úradov SR.

Z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie sa MIRRI SR rozhodlo ukončiť dočasné vyslanie inováčných diplomatov k 31. augustu 2020. Inováční diplomati pôsobili v zahraničí celkom 14 mesiacov (od júla 2019 do konca augusta 2020). Pre zachovanie objektivity je preto dôležité zdôrazniť, že je zhodnotené ich pôsobenie iba za toto skrátené obdobie vyslania pričom väčšina odporúčaných a pripravovaných aktivít a projektov sa nestihla zrealizovať resp. zostala

¹⁾ Pilotný projekt vypracovaný Úradom podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu.

²⁾ Schválený uznesením vlády SR č. 528 z 28. novembra 2018.

³⁾ V septembri 2015 prijali členovia Organizácie Spojených národov spoločne 17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja, a to: žiadna chudoba, žiaden hlad, dobré zdravie a blahobyť, kvalitné vzdelávanie a školstvo, rovnosť pohlaví, čistá voda a kanalizačný systém, dostupná a čistá energia, slušná práca a ekonomicky rast, priemysel, inovácie a infraštruktúra, znižovanie nerovností, udržateľné mestá a komunity, zodpovedná spotreba a produkcia, klimatické opatrenia, život v oceánoch; život na zemi, mier, spravodlivosť a silné inštitúcie, partnerstvá pre dosahovanie týchto cieľov.

Viac informácií je dostupných na internete: <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/investicie/agenda-2030/>.

⁴⁾ Vláda SR zároveň prijala dokument s názvom: Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030, ktorá bola schválená v januári 2021 (pozri: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25655/1>). Národné priority sú: Vzdelanie pre dôstojný život; Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí; Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia; Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy; Právny štát, demokracia a bezpečnosť; Dobré zdravie.

⁵⁾ Zákon č. 151/2010 Z. z. o zahraničnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Viedenský dohovor o diplomatických stykoch.

v prípravnej alebo úvodnej fáze projektu. Štátnozamestnanecký pomer s inovačným diplomatom vo Fínsku po ukončení vyslania nepokračoval. Inovační diplomati pre Čínsku ľudovú republiku (ďalej len „Čína“) a Izrael boli v služobnom pomere s MIRRI SR do 31. decembra 2020. Inovačný diplomat pre Spojené štáty americké (ďalej len „USA“) pokračoval v aktivitách inovačnej diplomacie, ktoré bolo možné realizovať bez vyslania a podieľal sa tak na aktivitách MIRRI SR v oblasti podpory inovácií.

Podstatnou výzvou SR, v súlade s Plánom obnovy a odolnosti SR,⁶⁾ je lepšia harmonizácia a implementácia politiky VVaI. Plánovaná významná reforma riadenia a podpory v oblasti VVaI musí obsahovať aj úpravu legislatívnych rámcov a kompetencií jednotlivých aktérov a vytvorenie nadrezortnej inovačnej autority podľa princípu strategickej centralizácie, ktorá bude koordinovať jednotlivé rezorty pri implementácii politík podpory VVaI. V súlade s Plánom obnovy a odolnosti SR sa takéto nadrezortné riešenie pripravuje pod gesciou Úradu vlády SR.⁷⁾ Inovačná diplomacia môže byť jedným z nástrojov podpory inovácií s napojením na regióny v plánovanom systéme riadenia VVaI. Aktivity inovačnej diplomacie môžu byť smerované na úroveň regiónov s cieľom budovať cezhraničné spolupráce relevantné pre odvetvové a regionálne špecifiká daného regiónu s prihliadnutím na národné záujmy SR a podporu udržateľného rozvoja pre napĺňanie cieľov Agendy 2030.

⁶⁾ Ministerstvo financií SR (2021): Plán obnovy a odolnosti SR, str.323.

⁷⁾ Sekcia výskumu, vývoja a inovácií je od 1.10.2021 zriadená na Úrade vlády SR a je poverená predsedom vlády prípravou reformy štátneho systému podpory VVaI, inovačná diplomacia vrátane zjednotenia a zefektívnenia ekonomickej diplomacie Slovenska za účelom proaktívneho lákania talentu, firiem a zahraničných investícií.

1 SÚHRNNÁ INFORMÁCIA O VÝSLEDKOKH PILOTNÉHO PÔSOBNIA INOVAČNÝCH DIPLOMATOV

1.1 Vyhodnotenie inováčnej diplomacie

Účelom súhrnnej informácie je zhodnotiť pôsobenie štyroch inováčných diplomatov v rámci svojich teritoriálnych vyslaní. V súčinnosti s MZVEZ SR boli zriadené pilotné posty inováčných diplomatov pôsobiacich na zastupiteľských úradoch SR v štyroch krajinách s vysokou inováčnou výkonnosťou, a to: v USA (Washington D.C.), Izraeli (Tel-Aviv), Fínsku (Helsinki) a Číne (Peking). Tieto krajiny obsadzujú popredné miesta v rôznych celosvetových rebríčkoch v oblasti VVaI.⁸⁾ Všeobecne sú považované za celosvetových lídrov v oblasti inovácií, sú domovom technologicky progresívnych nadnárodných spoločností, sídlom medzinárodných výskumno-vývojových inštitúcií, vrátane špičkových vzdelávacích a verejno-výskumných inštitúcií s vysokým potenciálom internacionalizácie VVaI.

Vyhodnotenie inováčnej diplomacie vychádza z vyhodnotenia plnenia stanovených úloh pri dosahovaní stanovených cieľov a výsledkov v krajinách vyslania (USA, Izrael, Čína a Fínsko) na základe podkladov inováčných diplomatov,⁹⁾ ako aj hodnotenia ekonomickej diplomacie,¹⁰⁾ do ktorej presahujú aktivity inováčnej diplomacie.

Prehľad hodnotených aktivít inováčných diplomatov uskutočnených počas vyslania je uvedený v Prílohe 1. Pre zachovanie objektivity je dôležité zdôrazniť, že je možné hodnotiť ich pôsobenie iba za skrátené obdobie vyslania od júla 2019 do augusta 2020, keďže následná realizácia mnohých aktivít a projektov nebola možná, poprípade bola možná len v obmedzenom rozsahu. Okrem nákladov na vyslanie, bola väčšina rozpočtovaných zdrojov pilotného projektu inováčnej diplomacie použitá na poskytnutie pomoci a podpory slovenským podnikom na účasť v zahraničných akceleračných programoch (USA a Izrael) a akceleračnom programe na Slovensku, čo malo za cieľ podporiť inováčné zoskupenia, resp. klastre venujúce sa podpore inovatívnych projektov v SR, ako aj na samotnú podporu inovatívnych projektov v SR v oblasti experimentálneho vývoja a inovácií uplatnených v praxi. Z uvedeného dôvodu je podkapitola 1.3 venovaná zhodnoteniu výziev financovaných z rozpočtu inováčnej diplomacie za obdobie 2019-2021.

Aktivity inováčnej diplomacie v roku 2019 boli zamerané na sledovanie globálnych a regionálnych trendov v oblasti inovácií a spôsobu akým k nim pristupujú krajiny vyslania, analyzovanie výziev a ekonomických faktorov, ktoré formujú nové modely podnikania, financovania a spolupráce vo VVaI. Príprava inováčných diplomatov pred vyslaním pozostávala zo štúdia koncepčných a strategických materiálov pre oblasť VVaI, analýz hodnotení inováčnej výkonnosti SR a jej medzinárodnej komparácie, mapovania a vyhodnocovania minulých prístupov a skúsenosti s riadením a implementáciou politik a podpory štátu v oblasti VVaI. Inováční diplomati nadviazali vzťahy s kľúčovými inštitúciami

⁸⁾ Napríklad podľa rebríčka OECD, Global Innovation Index alebo Bloomberg Innovation Index.

⁹⁾ V júli 2019 bola vypracovaná Správa z prípravnej fázy inováčnej diplomacie a rovnako koncom roka 2019 priebežná Správa pre pilotný projekt inováčnej diplomacie.

¹⁰⁾ Správa o stave a výsledkoch ekonomickej diplomacie za rok 2019 a Správa o stave a výsledkoch ekonomickej diplomacie za rok 2020.

vo VVaI SR, mapovali ich aktivity a budúce prioritné oblasti. Výsledkom bolo vypracovanie správy z predprípravnej fázy, ktorá okrem zistení obsahovala aj odporúčania pre dosiahnutie vyššej úrovne inovačného prostredia SR a stanovila špecifické ciele podľa krajín vyslania.¹¹⁾

Stanovené špecifické ciele boli v súlade so všeobecným vymedzením úloh pilotného projektu¹²⁾ a zhodnotenie ich plnenia je uvedené pri jednotlivých teritóriách nižšie. Aktivity k uvedeným cieľom a úlohám sú uvedené v Prílohe 1.

1.1.1 Teritórium Izrael

Izrael je považovaný za *Start Up Nation*, a to na základe úspechu mnohých začínajúcich podnikov ktoré sa presadili na medzinárodných trhoch v odvetviach ako komunikačné systémy, internet, medicínske prístroje, agrosektor, biotechnológie, bezpečnosť, odsolovanie vody, digitálna tlač a pod. Kvalita ľudského kapitálu, podnikateľskej kultúry a odvážneho inovačného ducha spolu so záväzkom vlády podporovať prelomové výskumné a vývojové činnosti, stavia Izrael na globálne miesto v technologickom podnikaní.

Post inovačného diplomata pre výkon slovenskej inovačnej diplomacie v Izraeli zastával *doc. Ing. Miloš Bikár, PhD.* na základe vykonávacieho protokolu MIRRI SR v súčinnosti s MZVEZ SR podľa platnej vzájomnej dohody.

Inovačný diplomat mal stanovené tieto špecifické ciele:

- prepájanie univerzít, akadémií vied a vedecko-výskumných partnerov,
- podpora vedeckej a výskumnej spolupráce v oblastiach technických vied (fyzika, elektrotechnika, geofyzika, geológia), biologických vied (zdravotníctvo, biotechnológie), IT a komunikačných systémov (inteligentná mobilita, vesmírny výskum, navigačné systémy, kybernetická bezpečnosť),
- obojstranný transfer špičkových technológií.
- tvorba pobočiek izraelských vedecko-výskumných centier na SR,
- transfer know-how v oblasti politik podpory inovačného ekosystému a nástrojov na podporu VVaI.

Aktívna podpora firiem v medzinárodnom obchode, ich prezentácia na medzinárodných podujatiach a aktivity zamerané na transfer špičkových technológií predstavovali významnú časť práce inovačného diplomata v Izraeli. Dôležitým prvkom inovačného ekosystému v Izraeli sú akceleračné programy. Inovačný diplomat spolupracoval na realizácii akceleračného programu Innovation Leaders Open Gate (ďalej len „ILOG“) pre slovenské podniky, ktorých účasť bola financovaná z rozpočtu pilotného projektu inovačnej diplomacie (bližšie informácie v kapitole 1.3).

V septembri 2019 zorganizoval inovačný diplomat odborný workshop s prezidentom spoločnosti Shirat Enterprises Ltd., Eliezerom Manorom a partnerom spoločnosti Dovom Mishorom s účastníkmi slovenskej delegácie na DLD Innovation Festival 2019. Témou stretnutia bola prezentácia s názvom *From Start-up to Smart-up*, vysvetľujúca izraelskú

¹¹⁾ Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (2019): Správa z prípravnej fázy inovačnej diplomacie.

¹²⁾ V súlade s uznesením vlády SR č. 528 z 28. novembra 2018.

evolúciu hi-tech priemyslu, postavenie spoločností rizikového kapitálu a stav inovačného ekosystému. Boli predstavené možné riešenia pre rozvoj slovenského inovačného ekosystému, silné stránky SR pre priemyselné inovácie a prebehla širokospektrálna diskusia k inováciám, ich financovaniu, úlohe štátu či činnosti akceleratorov a inkubátorov.

Inovačný diplomat zastupoval SR na medzinárodnom podujatí AI Week (konané v dňoch 17.-21. novembra 2019) zameranom na trendy a inovácie v oblasti umelej inteligencie. Program zahŕňal workshopy, konferenciu, bilaterálne stretnutia a *hackaton* pre oblasť zdravotníctva, životného prostredia a vzdelávania.

Inovačný diplomat nadviazal kontakty s Israel Innovation Authority, Israel Advanced Institute of Technology, Peres Peace and Innovation Center a The Institute for National Security Studies. Z pohľadu ďalšej spolupráce bolo tiež dôležité nadviazanie spolupráce s Izraelským technologickým inštitútom (Technion), ktorý je centrom základného a aplikovaného výskumu, predovšetkým v oblasti prírodných vied ako aj nadviazanie spolupráce s vedeckými inštitúciami spolupracujúcimi s priemyslom ako napr. Weizmannov vedecký inštitút (Weizmann Institute of Science), ktorého výskum sa zameriava na najnovšie poznatky a technológie.

1.1.2 Teritórium Fínsko

Možno konštatovať, že za posledných desať rokov Fínsko vytvorilo prepracovaný mechanizmus na systematickú podporu VVAI a predstavuje pre krajiny podobného typu významný príklad dobrej praxe a zdroj skúseností.

Post inovačného diplomata pre výkon slovenskej inovačnej diplomacie vo Fínsku zastával *Ing. Miloš Koterec* na základe vykonávacieho protokolu MIRRI SR v súčinnosti s MZVEZ SR podľa platnej vzájomnej dohody.

Inovačný diplomat mal stanovené tieto špecifické ciele:

- v oblasti bilaterálnych projektov sa sústrediť na možnosti využitia financovania VVAI prostredníctvom zrýchlenej aplikácie štrukturálnych fondov EÚ. Osobitným zámerom bude zacielenie sa na projekty pre program Horizon Europe,
- prinášať informácie o možnostiach a spôsoboch využitia inovatívnych finančných nástrojov, ktorých použitie by prinieslo zvýšenú participáciu investičného kapitálu v oblasti VVAI na Slovensku,
- vytvárať partnerstvá akademických inštitúcií a vedecko-výskumných verejných aj súkromných inštitúcií s osobitným dôrazom na spoluprácu na projektoch aplikovateľných v priemysle (SAV – VTT, Košice IT Valley, Helsinki, Tampere a Oulu IT Clusters a iné).
- podporovať vznik nových klastrov v SR a rozvoj bilaterálnej spolupráce start-upov. Dôraz bude kladený aj na prepájanie riešení slovenských a fínskych inovatívnych vývojových a priemyselných subjektov,
- preberanie skúseností a riešení podpory inovatívnej ekonomiky vo všetkých fázach - od vedy, výskumu cez vývoj až po aplikáciu v priemysle a iných oblastiach hospodárstva.

Pre spoluprácu so Slovenskom vo fínskom inovačnom ekosystéme bolo významné začatie spolupráce s „Espoo Innovation Garden“ mesta Espoo (súčasť metropolitného systému hlavného mesta) a jeho vedecko-výskumnou inštitúciou VTT (národné technologické výskumné centrum). Inovačný diplomat v Helsinkách uskutočnil v roku 2019 viacero stretnutí

s predstaviteľmi týchto inštitúcií ako aj inými aktérmi fínskeho výskumného a inovačného ekosystému.

V spolupráci so Slovak Business Agency a ZÚ Helsinky bola zabezpečená účasť šiestich slovenských podnikov na startupovej konferencii SLUSH v Helsinkách (20.-22. novembra 2019). Prostredníctvom inovačného diplomata bola pre startupy zabezpečená aj účasť na seminári Aalto Startup Center, stretnutia s fínskymi, nemeckými a indickými startupmi a predstaviteľmi VTT, ako aj účasť na workshope Business Finland k podmienkam podpory zahraničných startupov vo Fínsku. Inovačný diplomat sa podieľal na príprave pilotného projektu akcelerácie slovenských startupov v Aalto Startup Center, rozvíjal diskusiu o strategickej spolupráci Slovenskej technickej univerzity v Bratislave s Aalto University na transfer „venture programu“, pripravoval vstup a transfer know-how Aalto Startup Center do STU Startup City a ich dlhodobé partnerstvo a vstup MIRRI SR (vtedajší Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ďalej len „ÚPVII“) do Aalto Seed Fund. V dňoch 18. a 19. februára 2020 sa uskutočnilo stretnutie vedenia Aalto Startup Centre na STU v Bratislave. V rámci návštevy bol zorganizovaný spoločný seminár k vzdelávaniu a manažmentu v oblasti inovačného ekosystému Aalto univerzity a systému fungovania Aalto centra pre startupy. Zároveň boli prerokované s predstaviteľmi Slovenskej technickej univerzity parametre spolupráce pri budovaní inovačného ekosystému STU s presahom na ekosystém mesta Bratislavy a aktuálny systém prepájania vedy s praxou na STU. Inovačný diplomat vo Fínsku zorganizoval návštevu vedenia STU v Aalto Univerzite vo Fínsku v dňoch 3.-6. marca 2020.

Otvorili sa rozhovory o spolupráci viacerých slovenských a fínskych firiem (napr. Tachyum a Nokia). Inovačný diplomat vyvíjal aktivity pre spoluprácu VTT so slovenskými vedcami v oblasti technológie kvantových počítačov s plánovaným workshopom v Bratislave pod egidou QUTE SK (združenie slovenských tímov v oblasti kvantových technológií) a podieľal sa aj na spolupráci slovenských startupov v oblasti informačných technológií s VTT a Aalto University.

MIRRI SR o v októbri 2020 prostredníctvom Slovenskej kooperačnej burzy 2020¹³⁾ nadviazalo na spoluprácu inovačného diplomata s *Business Finland*¹⁴⁾ pre získanie skúseností a dobrej praxe v oblasti financovania inovácií, vrátane sociálnych (sociálne dlhopisy, kapitálové financovanie atď.).

1.1.3 Teritórium Čína

Čína patrí k celosvetovým lídrom v rámci aplikovaného výskumu, či už ide o vlastný výskum alebo prevzatý od iných krajín resp. zahraničných spoločností, ktoré sú v Číne prítomné. Čína sa posúva na popredné miesta v rebríčkoch hodnotiacich inovačnú výkonnosť. V počte

¹³⁾ Podujatie Slovenská kooperačná burza organizuje Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) pod záštitou Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a v spolupráci s partnermi. Vzhľadom na pandémiu COVID-19 sa v roku 2020, ako aj tento rok koná online. Za 15 rokov sa stala stabilnou relevantnou platformou pre slovenské aj medzinárodné publikum. Efektívne pokrýva aktuálne témy priemyslu a priamo poskytuje priestor pre získanie nových obchodných kontaktov a kontraktov.

¹⁴⁾ Business Finland je verejná organizácia pre financovanie inovácií a obchodu, cestovného ruchu a podpory investícií vo Fínsku. Je riadená fínskym ministerstvom práce a hospodárstva. Bližšie pozri <https://www.businessfinland.fi>.

patentových žiadostí v roku 2019 po prvýkrát prekonala USA, ktoré si držali pozíciu svetovej jednotky vyše 40 rokov.

Post inovačného diplomata pre výkon slovenskej inovačnej diplomacie v Číne zastával *Ing. Tibor Buček* na základe vykonávacieho protokolu MIRRI SR v súčinnosti s MZVEZ SR podľa platnej vzájomnej dohody.

Inovačný diplomat mal stanovené tieto špecifické ciele:

- zapájanie sa do programov centrálnej čínskej vlády a tiež provinčných vlád umožňujúcim doktorandské štúdium študentov zo SR,
- sprostredkovanie účasti zástupcov slovenských vedecko-výskumných spoločností v čínskych centrách výskumu a vývoja,
- aktivity podporujúce vytváranie spoločných výskumno-vývojových pracovísk s cieľným programom v Číne a recipročne na Slovensku,
- vytvorenie spolupráce s CCPIT (Čínska obchodná rada pre medzinárodný obchod), za účelom čerpania výhod pre slovenské podniky,
- podpora vytvárania výskumno-vývojových centier čínskych spoločností pre oblasť automotive, IKT, prípadne materiálového inžinierstva a nanotechnológií,
- vyhľadávanie a prepájanie slovenských podnikov s relevantnými čínskymi partnermi.
- aktivity smerujúce k podpísom memoránd o spolupráci s čínskymi entitami vo VVaI.

Podpora aktivít v rámci spolupráce krajín strednej a východnej Európy a Číny vo formáte 17+1, ktoré nadväzujú na poverenie SR viesť spoluprácu v oblasti inovácií, transferu technológií a spolupráce v oblasti výskumu a vývoja ako aj vytvorenie Centra excelentnosti pre blockchain medzi Čínou a krajinami strednej a východnej Európy¹⁵⁾.

Inovačný diplomat v Číne identifikoval možnosti zapojenia slovenských inovatívnych podnikov do spolupráce a projektov s čínskymi partnermi a pripravoval návrhy na ich účasť na podujatiach s inovačným potenciálom v roku 2020. Ako najúčinnější bola identifikovaná spolupráca so štátnou entitou Innoway formou prezentácií slovenských firiem priamo v sídle Innoway (pripravoval sa inkubačný program podľa vzoru spolupráce s akcelerátorom ILOG v Izraeli). Na podujatí Asia-Europe Innovation Forum bolo prisľúbených niekoľko ponúk spolupráce pre slovenské spoločnosti s možnosťou využitia miestnych zdrojov financovania. Inovačný diplomat sa zapájal do iniciatív v rámci spolupráce krajín strednej a východnej Európy a Číny (17+1), špecificky ďalším krokom pre naplnenie záväzku zo summitu v Dubrovniku ohľadom využitia technológie blockchain a spolupracoval na organizácii prvého blockchainového samitu Číny a krajín strednej a východnej Európy, ktorý sa uskutočnil 13.12.2019 v Bratislave.

1.1.4 Teritórium USA

USA patrí medzi svetových lídrov v oblasti VVaI. Vysoko decentralizovaný a diverzifikovaný inovačný ekosystém je význačný svojou veľkosťou a silnou konkurencieschopnosťou na

¹⁵⁾ Viac informácií dostupné na: <https://blockchaincoe.org/sk/domov-2/>.

globálnej úrovni. Inovačný ekosystém sa skladá z množstva entít zahŕňajúc vládne inštitúcie (federálne, štátne, lokálne), verejný sektor, akademickú obec, súkromný sektor, neziskové organizácie a ďalšie inštitúcie, ktoré vystupujú ako medzičlánky a sú dôležitými aktérmi vo vytváraní štátnych a celonárodných inovačných politík. Inovačný systém prospieva vďaka vysokej úrovni vedy a výskumu, viaczdrojovému financovaniu a silnej komercializácii na trhu. Veľmi dôležitú úlohu v inovačnom systéme majú vzdelávacie inštitúcie, najmä výskumné univerzity. Dôležitosť univerzít nie je iba v rovine vytvárania inovácií ale aj ich transferu medzi iné subjekty ekosystému, často plnia úlohy HUBov, inkubátorov a spoluvorcov inovačných politík. Množstvo inovácií v USA má pôvod v súkromnej sfére, inovácie vytvárajú veľké nadnárodné, etablované priemyselné podniky ako aj nové technologické startupy financované rizikovým kapitálom.

Post inovačného diplomata pre výkon slovenskej inovačnej diplomacie v USA zastával Ing. Peter Šesták na základe vykonávacieho protokolu MIRRI SR v súčinnosti s MZVEZ SR podľa platnej vzájomnej dohody.

Inovačný diplomat mal stanovené tieto špecifické ciele:

- vyhľadávať, nadväzovať a rozvíjať trvalú spoluprácu a partnerstvá na úrovni jednotlivých inštitúcií zainteresovaných v oblasti VVaI, za účelom čo najlepšie využiť potenciál vzájomnej spolupráce a identifikovaných vzájomných synergií,
- vyhľadávať možnosti na zabezpečenie vzájomnej výmeny informácií, poznatkov ako aj vedecko výskumných kapacít medzi inštitúciami v USA a na SVK (najmä s cieľom zvýšenia výskumno-vývojových a inovačných kapacít na SVK),
- podporovať a rozvíjať existujúce partnerstvá akademických inštitúcií, podnikov a inštitúcií tretieho sektora (napr. podpora spolupráce slovenských univerzít v medzinárodných výskumných projektoch s Kalifornskou univerzitou v Berkeley, upevňovať spoluprácu so SABIC – Slovak American Business and Innovation Council alebo Slovak American Foundation v rámci jej programu pre slovenské startupy U.S. Connections Program),
- aktívne zapájať súkromný sektor a rizikový kapitál v USA do realizácie projektov inkubovania a akcelerácie slovenských podnikov,
- pokračovať a rozvíjať existujúce aktivity v oblasti podpory podnikov s inovačným a exportným potenciálom zo Slovenska (spolupráce s Center for Innovative Technology a akceleratorom Smart City Works),
- identifikovať a vytvoriť podmienky na vznik sektorovo špecializovanej partnerskej siete akceleratorov a združení pre rozvoj slovenských firiem a ich prienik na trh,
- spolupráca so SARIO v nadväzovaní partnerstiev s predstaviteľmi US korporácií a prepájaní ich potrieb s riešeniami a produktmi slovenských inovatívnych spoločností identifikovaných SARIO.

V oblasti identifikácie možností na vzájomnú spoluprácu, výmenu informácií, skúseností a vedecko-výskumných kapacít medzi inštitúciami v USA a v SR, inovačný diplomat nadviazal na iniciatívu ZÚ Washington a prevzal gesciu nad vytvorením fondu na podporu spoločného výskumu s Massachusetts Institute of Technology - MIT-Slovakia seed fond¹⁶⁾. Inovačný

¹⁶⁾ Viac informácií dostupné na: <https://misti.mit.edu/faculty-funds/available-funds/gsf-slovakia> .
Tlačová správa MIRRI SR: <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/investicie/vyskum-slovenskych-studentov-podpori-spolupraca-s-massachusettskou-univerzitou/>.

diplomat bol tiež zapojený do výberu a následnej podpory slovenských vedcov, ktorým boli hradené študijno-výskumné pobyty na University of California, Berkeley. V spolupráci so ZÚ Washington pracoval na projekte získania US lektorov pre výučbu na slovenských univerzitách s cieľom zvýšiť úroveň štúdia, zatriktívniť ho a zamedziť odchodu študentov do zahraničia (brain drain). Prvé sondážne rozhovory sa uskutočnili na univerzitách v Los Angeles, Lafayette v Louisiane a Bostone (University of Massachusetts). Plánovaným zdrojom financovania boli programy Fulbrightovej nadácie. Za týmto účelom inováčný diplomat nadviazal vzťahy a absolvoval stretnutia s Office of Academic Exchange Programs na U.S. Department of State. Inováčný diplomat tiež vykonával aktivity, ktorých účelom bolo sprostredkovanie informácií o možnostiach financovania slovenských vedecko-výskumných projektov zo zdrojov v USA:

- plánovaný projekt k možnostiam zapájania sa do univerzitných grantových schém prostredníctvom spolupráce s National Council of University Research Administrators,
- možnosť financovania projektov základného výskumu zo zdrojov The Office of Naval Research Global.

Inováčný diplomat za zúčastňoval na aktivitách projektu Európskej komisie v oblasti podpory VVaI - European Network of Research and Innovation Centres and Hubs in the USA (ENRICH in the USA). SR bolo ponúknuté oficiálne partnerstvo v projekte formou tzv. ENRICH ambasádora.¹⁷⁾ Toto formálne partnerstvo malo priniesť výhody ako prepojenie na aktérov v európskom a americkom výskume a inováciách; promovanie Slovenska ako krajiny s inováčnym potenciálom v sieti ENRICH in the USA a v spolupracujúcom externom prostredí; prednostný prístup k informáciám o aktivitách, ktoré prináša projekt a možnosť spolupodieľať sa na týchto aktivitách; možnosť spoluorganizovať podujatia financované zo zdrojov ENRICH in the USA a iné aktivity na podporu VVaI.

Pilotný projekt inováčnej diplomacie umožnil aj pobyt slovenských podnikov v akcelérátore Smart City Works (SCW) na základe kontraktu s Center for Innovative Technology v štáte Virginia. Programu, ktorý prebiehal od februára do mája 2020 sa zúčastnili dva slovenské podniky (viac v kapitole 1.3). Okrem poskytovania organizačnej a technickej podpory pre tieto podniky, inováčný diplomat spolupracovala so SCW v pridružených aktivitách programu podľa potrieb slovenských firiem. Za účelom rozšírenia portfólia potenciálnych aktivít pre slovenské subjekty (najmä startupy) na západnom pobreží v USA bola začatá komunikácia s European American Enterprise Council (EAEC), ktorý sídli v San Franciscu a ponúka služby pre firmy z krajín EÚ za účelom ich uplatnenia na trhu v USA.

Na základe objektívnych kritérií poradia vo svetových rebríčkoch akcelérátorov a podľa skúseností s vytváraním programov pre európske startupy, inováčný diplomat identifikoval ďalšie subjekty pre možnú spoluprácu. Inováčný diplomat sprostredkoval ponuku na spoluprácu s akcelérátorom Health Wildacatters, ktorý patrí medzi špičkové americké

¹⁷⁾ Ako ENRICH ambasádori vystupujú aj iné členské krajiny EÚ, či už prostredníctvom ministerstiev (napr. rumunské ministerstvo školstva a podpory výskumu) alebo iných organizácií (napr. fínsky TEKES - Finnish Funding Agency for Innovation, Hungarian Association for Innovation alebo Netherlands Organization for Scientific Research). Partnermi tohto projektu sú najvýznamnejšie americké akcelérátory, inkubátory a huby (napr. Skydeck at UC Berkeley, Y Combinator, 500 Startups alebo Cambridge Innovation Centre), univerzity, investori rizikového kapitál, nadnárodne korporácie ako Facebook a Amazon a tiež verejné inštitúcie.

akcelerátory v oblasti health/biotech¹⁸⁾. Táto spolupráca mala za cieľ v období po pandémii podporiť slovenské healtch/biotech firmy účasťou v jednom z najlepšie hodnotených akceleratorov v USA. Ďalšia činnosť inovačného diplomata bola zameraná podľa individuálnych dopytov slovenských firiem od hľadania obchodných partnerov, pomoci pri účasti na podujatiach v USA alebo relokácie do USA cez vyhľadanie potenciálnych klientov, pomoc s účasťou na špecializovaných konferenciách a poradenstvo po identifikáciu potenciálnych obchodných partnerov alebo investorov.

Inovačný diplomat sa zúčastnil misie slovenských inovatívnych firiem v oblasti Industry 4.0, ktorú organizovalo SARIO a Zastupiteľský úrad SR vo Washingtone, DC. Cieľom cesty bola prezentácia Slovenska v zámorí ako krajiny vhodnej na investície s vyššou pridanou hodnotou, zároveň napĺňanie cieľov inovačných služieb SARIO, ktorými sú prepájanie potrieb veľkých medzinárodných spoločností s kompetenciami a produktmi inovatívnych slovenských technologických spoločností.

Medzi ďalšie aktivity patrila účasť na konferenciách, prednáškach, seminároch a diskusiách za účelom sledovania vývoja v aktuálnych témach týkajúcich sa nových technológií, digitalizácie, automatizácie alebo priemyslu 4.0 vo vzťahu k politikám a stratégiám SR ako aj pre získavanie informácií o nástrojoch podpory vedy, výskumu a inovácií, aplikovateľných v domácich podmienkach ako aj networkingové aktivity a reportovanie zistení.

Po ukončení vyslania inovačný diplomat pokračoval v aktivitách na vytvorenie spolupráce MIRRI SR s Massachusetts Institute of Technology (ďalej len "MIT"), za účelom vytvorenia fondu na podporu spoločných vedeckých projektov, ktorú inicioval ZÚ Washington D.C.¹⁹⁾. Zamestnanec po ukončení dočasného vyslania naďalej vykonáva aktivity spojené so spoluprácou s MIT a vytvoreným fondom. Bližšie informácie k fondu sú v Prílohe 2.

1.2 Rozpočet pilotného projektu inovačnej diplomacie a jeho čerpanie

Z rozpočtu inovačnej diplomacie na základe uznesenia vlády SR č. 528 z 28. novembra 2018 boli okrem vyslania inovačných diplomatov financované výzvy na podporu projektov vyplývajúcich z inovačnej diplomacie. Táto podpora bola realizovaná podľa zákona č. 111/2018 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu v znení neskorších predpisov, ako aj Schémy podpory projektov experimentálneho vývoja a inovácií v Slovenskej Republike (schéma pomoci de minimis) DM – 19/2018,²⁰⁾ Dohody o partnerstve v oblasti experimentálneho vývoja a inovácií č. 1/2019 s izraelským partnerom Science, Innovation, Technology for the Future - Ilog Branding (ďalej len „SIT4F“) a Dohody o spolupráci č. 227/2017 medzi Centre for Innovative Technology a ÚPVII pre investície a informatizáciu. V roku 2019 boli na tieto výzvy čerpané zdroje vo výške 789 650 eur, v roku 2020 vo výške 698 600 eur. Z rozpočtu inovačnej diplomacie v roku 2021 bolo 1 100 000 eur určených na financovanie dotačnej schémy na podporu inovačných projektov. Z tejto sumy bolo vyčerpaných formou dotácií 909 661,41 eur

¹⁸⁾ Podľa rankingu MIT Seed Accelerator Rankings Project.

¹⁹⁾ Dohoda o vytvorení MIT-SLOVAKIA SEED FONDU č. 1429/2020 zverejnené v Centrálnom registri zmlúv: <https://crz.gov.sk/zmluva/5471402/>.

²⁰⁾ Schéma DM - 19/2018 bola zverejnená v Obchodnom vestníku č. 246/2018 dňa 21.12.2018.

z toho 613.870,45 eur na bežný transfer a 295.790,96 eur na kapitálové výdavky– vid' Tabuľka č. 1.

Tabuľka č. 1: Rozpočet pilotného projektu inovačnej diplomacie a jeho čerpanie (v eurách).

Ekonomická klasifikácia	Zdroje 2019	Čerpanie 2019	Zdroje 2020	Čerpanie 2020	Zdroje 2021	Čerpanie 2021	Zdroje 2022	Čerpanie 2022
610 - Mzdy	95 740	155 577 ²¹⁾	287 220	194 293	287 220	28 825,58- ²²⁾	287 220	14 295,13
620 - Poistné a príspevky do poisťovní	33 461	54 293	100 383	67 081	100 383	10 927,42- ²²⁾	100 383	6 004,00
630 - bežné výdavky súvisiace s ID	103 986	91 224	277 077	128 601	0	0	277 077	4830,00
630 - bežné výdavky súvisiace s poskytovaním dotácií	200 000	105 737	200 000	0	0 ²⁵⁾	0	200 000	0
640 - bežné transfery pre príjemcov dotácií	800 000	789 650	800 000	698 600	800 000	800 000 ²²⁾	800 000	145 942,79 ²³⁾
700 – kapitálové transfery pre príjemcov dotácií	0	0	0	0	477 077	295 790,96 ²²⁾	0	0
SPOLU	1 233 187	1 196 480	1 664 680	1 088 575	1 664 680	1 095 790,96	1 664 680	171 071,92

V roku 2020 nedošlo k vyčerpaniu schváleného rozpočtu z dôvodu predčasného ukončenia vyslaní inovačných diplomatov. V rozpočte inovačnej diplomacie bolo na rok 2021 celkovo

²¹⁾ Čerpanie v kategórii 610-Mzdy bolo v roku 2019 vyššie ako rozpočtované zdroje z dôvodu, že k vyslaniu inovačných diplomatov došlo skôr ako bolo predpokladané. Rozdiel bol pokrytý presunom zdrojov z kategórie 630 – bežné výdavky.

²²⁾ Došlo k čerpaniu mzdových výdavkov na 1 zamestnanca, ktorí ale nebol dočasne vyslaný v zahraničí. Presná výška čerpania na 640 bola 801 323,59 eur, z toho 187 453,14 eur (225 000 USD) na vytvorenie fondu s MIT; 613 870,45 eur na výzvu SRIN 6/2021. Rozdiel oproti rozpočtovanej výške zdrojov vo výške 1 323,59 eur bol financovaný z rozpočtu kapitoly MIRRI SR. Rozpočtovým opatrením č. 290/2021 bolo schválenie preklasifikovanie výdavkov vo výške 477 077 eur z kategórie bežných výdavkov do kategórie kapitálových výdavkov na podporu inovatívnych projektov v SR v zmysle výzvy SRIN č. 06/2021. Nevyčerpaný zostatok z kapitálových výdavkov vo výške 181 286,04 bol v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. zaviazaný do roka 2022. Tento zostatok MIRRI SR v roku 2022 opätovne navrhlo zaviazat' do roka 2023.

²³⁾ Navýšenie fondu MIT-SVK Seed Fund o 150 000,- USD.

alokovaných 1 664 680 eur, z čoho sa financovalo vytvorenie fondu s MIT. Rozpočtované zdroje na rok 2021 v objeme 1,1 milióna eur boli použité na dotačnú schému (výzvu SRIN č. 6/2021) určenú na podporu inovácií v regiónoch, rozvoj investičného prostredia v SR, implementáciu Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a prepájanie domácich aj zahraničných partnerov. V roku 2022 boli zdroje rozpočtu inovačnej diplomacie použité na navýšenie prostriedkov fondu s MIT vzhľadom na pozitívny záujem slovenských subjektov o vzájomnú spoluprácu (bližšie špecifikovaný v Prílohe 2). Nepoužité zdroje roku 2022 sú vo výške 1 493 608,08 eur.

1.3 Dotácie z rozpočtu inovačnej diplomacie za obdobie 2019 - 2021

Súhrnná informácia zahŕňa aj vyhodnotenie poskytnutia pomoci a podpory pre projekty experimentálneho vývoja a inovácií v SR formou účasti slovenských podnikov v akceleračných programoch v USA a Izraeli, ako aj vyhodnotenie dvojfázovej výzvy, kedy akceleračnému programu v zahraničí predchádzal intenzívny vzdelávací program poskytnutý slovenským inovačným zoskupením. Taktiež vyhodnotenie výzvy SRIN č. 6/2021 na podporu inovácií v regiónoch, rozvoj investičného prostredia v SR, implementácia Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a prepájanie domácich aj zahraničných partnerov.

Z prostriedkov pilotného projektu inovačnej diplomacie bolo v rokoch 2019 a 2020 vyhlásených 5 výziev v celkovom objeme 1 488 250 (789 650 eur v roku 2019 a 698 600 eur v roku 2020). Prvé 3 výzvy boli jednofázové - podniky absolvovali akceleračný program v Izraeli. Výzvy číslo 4 a 5 boli dvojfázové - podniky najskôr absolvovali vzdelávací program na Slovensku a najlepšie z nich, program v USA (výzva SRINRR 4/2019), resp. Izraeli (výzva SRINRR 5/2019).

V roku 2021 bola z prostriedkov pilotného projektu inovačnej diplomacie bola vyhlásená jedna výzva v celkovom objeme 1 100 000 eur.

Zoznam podnikov, ktorým boli poskytnuté dotácie z rozpočtu inovačnej diplomacie MIRRI SR v roku 2019, 2020 a v roku 2021 je uvedený v Prílohe 3.

Zoznam financovaných výziev:

1. Výzva SRIN 1/2019 – podpora internacionalizácie slovenských inovatívnych projektov experimentálneho vývoja využívajúcich hybridné modely financovania a rozvoj investičného prostredia v SR prostredníctvom účasti úspešného žiadateľa na 12 týždňovom akceleračnom programe v meste Tel Aviv v oblasti Priemysel 4.0 pre kategóriu mikropodnikov (startupov) a malých podnikov. Výzva bola vyhlásená v spolupráci s partnerom na izraelskom trhu SIT4F.²⁴⁾
2. Výzva SRIN 2/2019 - podpora internacionalizácie slovenských inovatívnych projektov

²⁴⁾ Science, Innovation, Technology for the Future, ILOG branding : <https://www.ilog1.co.il>.

experimentálneho vývoja využívajúcich hybridné modely financovania a rozvoj investičného prostredia v Slovenskej republike prostredníctvom účasti úspešného žiadateľa na 12 týždňovom akceleračnom programe v meste Tel Aviv v oblasti Kybernetická bezpečnosť pre kategóriu mikropodnikov (startupov) a malých podnikov. Výzva bola vyhlásená v spolupráci s partnerom na izraelskom trhu SIT4F.²⁸⁾

3. Výzva SRIN 3/2019 – podpora internacionalizácie slovenských inovatívnych projektov experimentálneho vývoja využívajúcich hybridné modely financovania a rozvoj investičného prostredia v Slovenskej republike prostredníctvom účasti úspešného žiadateľa na 12 týždňovom akceleračnom programe v meste Tel Aviv v oblasti Biotechnológie pre kategóriu mikropodnikov (startupov) a malých podnikov. Výzva bola vyhlásená v spolupráci s partnerom na izraelskom trhu SIT4F.²⁸⁾
4. Výzva SRINRR 4/2019 - stimulácia ekosystému SR (prvá fáza výzvy) a podpora internacionalizácie a komercializácie výsledkov inovatívnych projektov slovenských podnikateľských subjektov (druhá fáza výzvy). Hlavným zámerom prvej fázy výzvy bol výber jedného inovačného zoskupenia,²⁵⁾ ktoré pripraví a zrealizuje intenzívny vzdelávací program v oblasti projektového riadenia a tvorby biznis modelov, rozvoja podnikania a možností financovania, prezentačných a komunikačných zručností so zákazníkmi, obchodnými partnermi a investormi. Hlavným zámerom druhej fázy výzvy bol výber maximálne dvoch úspešných žiadateľov, ktorí absolvujú pobyt v zahraničnom akceleračnom Smart City Works²⁶⁾ v USA v spolupráci s Center for Innovative Technology.²⁷⁾ Akceleračný program umožnil nadviazať medzinárodnú spoluprácu s investormi, prípravu konkurencieschopných obchodno-finančných modelov pre inovatívne produkty a služby na zahraničnom trhu. Výzva bola zameraná na podniky v oblasti informačných a komunikačných technológií, energetiky a sociálnej oblasti. Akceleračný program bol zahájený vo februári 2020, v marci 2020 bol tento program zasiahnutý globálnou pandémiou, čo malo dopad na formu pokračovania a jej dĺžku trvania. Jedným z neželaných dopadov bola potreba zabezpečenia bezpečného a okamžitého transferu všetkých účastníkov programu naspäť na Slovensko, na čom sa podieľal aj inovačný diplomat v USA. Po návrate na Slovensko bol akceleračný program obnovený a pokračoval virtuálnou (on-line) formou. Vyvrcholením

²⁵⁾ Pod inovačným zoskupením sa rozumie subjekt, ktorého cieľom je podporovať inovačné činnosti slovenských startupov/začínajúcich podnikov prostredníctvom realizácie intenzívneho vzdelávacieho cyklu, ktorého obsahom sú tematické prednášky, workshopy, stretnutia s úspešnými podnikateľmi, individuálne odborné poradenstvo a pod. Inovačné zoskupenie môže byť napr. akceleračný, inkubátor a pod.

²⁶⁾ SMART CITY WORKS (ďalej len „SCW“) Vznikol v roku 2016 vo Washingtone, DC ako akceleračný, ktorý sa zameriava na inteligentné a inovatívne riešenia pre infraštruktúru a na podporu udržateľného rozvoja sídel. SCW pomáha vstupe na trh a akceleruje inovatívne spoločnosti v oblasti mestských technológií (smart cities) a internetu vecí (IoT). SCW sa špecializuje na spoločnosti, ktorých produkty zlepšujú obyvateľnosť, udržateľnosť a odolnosť sídel voči problémom, ktoré prináša nárast populácie, problémy dopravy, klimatické zmeny a iné významné sociálne a občianske výzvy. Sú to najmä riešenia znižujúce náklady na infraštruktúru, riešenia pre verejnú bezpečnosť, dopravu, dostupné bývanie, výrobu, skladovanie a využívanie energie, udržateľnosť komunít, urbanistické plánovanie, hospodárenie s vodou a odpadom, obyvateľnosť a odolnosť miest. Bližšie pozri <https://smartcityworks.io>.

²⁷⁾ Bližšie pozri <https://www.cit.org>.

akceleračného programu bol tzv. demo day v júli 2020.

5. Výzva SRINRR 5/2019 – stimulácia ekosystému SR (prvá fáza výzvy) a podpora internacionalizácie a komercializácie výsledkov inovatívnych projektov slovenských podnikateľských subjektov (druhá fáza výzvy). Hlavným zámerom prvej fázy výzvy bol výber jedného inovačného zoskupenia, ktoré pripraví a zrealizuje intenzívny vzdelávací program v oblasti projektového riadenia a tvorby biznis modelov, rozvoja podnikania a možností financovania, prezentačných a komunikačných zručností so zákazníkmi, obchodnými partnermi a investormi. Hlavným zámerom druhej fázy výzvy bol výber maximálne šiestich úspešných žiadateľov v zahraničnom akceleračnom ILOG SIT4F²⁸⁾ v Izraeli. Akceleračný program umožnil nadviazať medzinárodnú spoluprácu s investormi, príprava konkurencieschopných obchodno-finančných modelov pre inovatívne produkty a služby na zahraničnom trhu. Výzva bola zameraná na podniky v oblasti priemysel 4.0, biotechnológie a kybernetickú bezpečnosť.
6. Výzva SRIN č.6/2021 – na podporu inovácii v regiónoch, rozvoj investičného prostredia v Slovenskej republike, implementácia Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a prepájanie domácich aj zahraničných partnerov. Cieľom tejto výzvy bolo podporiť domácu aj zahraničnú spoluprácu verejného, akademického a súkromného sektora, ktorej výsledkom bude vznik inovatívnych riešení pre regióny a zároveň ich prepájanie so zahraničnými subjektami. Dotácie boli určené na financovanie bežných a kapitálových oprávnených výdavkov projektu a zamerané na oblasti: experimentálny vývoj a inovácie, priemysel pre 21. storočie, inteligentné inovácie, sociálne inovácie, práca 4.0, akceleračné a študijné programy a projekty na tvorbu investičnej platformy v Slovenskej republike a ich prepojenie v podobe spolupráce oprávnených žiadateľov so zahraničnými subjektami.

1.3.1 Vyhodnotenie prínosu poskytnutých dotácií

Efekt poskytnutých dotácií na projekty prijímateľov bol hodnotený formou dotazníkového prieskumu u prijímateľov po absolvovaní programu. V roku 2021 bolo dotazníkové hodnotenie doplnené o webinár, ktorého účelom bolo hlavne zhodnotenie prínosov akceleračných programov v roku 2020 a získanie spätnej väzby zo strany prijímateľov. MIRRI SR požiadalo všetkých prijímateľov po absolvovaní akceleračných programov o zhodnotenie a uvedenie prínosov a slabých stránok. Sumárne prijímatelia hodnotili programy vysoko pozitívne, vyzdvihovali najmä mentorovanie vysoko kvalitnými školiteľmi a medzinárodnými odborníkmi v rôznych oblastiach (najmä obchod, stratégia, PR a marketing) ako aj individuálny prístup a systematickosť pri overovaní a úpravách business modelov, definovaní cieľov, uvedomení si konkurenčných výhod a získanie relevantných kontaktov pre domény jednotlivých projektov ako aj kontaktov z rozvinutého startupového ekosystému. Prijímatelia absolvovali viacero stretnutí s potenciálnymi globálnymi investormi ako aj obchodnými partnermi už počas programu. Programy vo väčšine prípadov naplnili očakávania spojené s

²⁸⁾ Bližšie pozri <http://ilog1.co.il>.

posunutím projektov do ďalších fáz s potenciálom vstupu na zahraničný trh, ktorý by v niektorých prípadoch nebolo možné realizovať vlastnými zdrojmi (finančnými aj ľudskými) prijímateľov bez investora, resp. silného partnera.

Akceleračné programy prijímatelia hodnotia ako časovo náročné a vhodné najmä pre záujemcov, ktorí môžu pôsobiť v zahraničí bez potreby prítomnosti v mieste podnikania, resp. na Slovensku. V prípade pokračovania dotačnej schémy prijímatelia odporúčajú zvýšiť informovanosť budúcich prijímateľov o možnostiach vstupu akcelératora do vlastníctva podniku ako aj informácii o programe, mentoroch a lokalite v dostatočnom predstihu, aby sa prijímateľ mohol lepšie pripraviť a nebol v časovej tiesni. Medzi nevýhody patrili vyššie náklady na pobyt v krajine programu, ktoré v niektorých prípadoch prevýšili výšku pridelenej dotácie na bežné výdavky.

Ako uviedli prijímatelia, bez finančnej podpory štátu, by účasť na programe nebola možná a komplexne zhodnotili podporu účasti slovenských spoločností v medzinárodných akceleračných programoch zo strany štátu ako veľmi prínosnú. Prijímatelia sa v súčasnosti nachádzajú v rôznych štádiách vývoja, testovania alebo predaja ich inovatívnych produktov na slovenskom alebo zahraničnom trhu. Vplyv poskytnutých dotácií na jednotlivé podniky je uvedený v Prílohe 4.

2 ZÁVER

Pandémia COVID-19 výrazným spôsobom zasiahla do pôsobenia inovačných diplomatov. Vzhľadom na objektívne prekážky inovační diplomati pokračovali v obmedzenom režime v oblastiach svojho pôsobenia a aktivitách dištančnou formou.²⁹⁾

Vývoj pandémie COVID-19 nebolo možné predvídať a z dôvodu pretrvávajúcej nepriaznivej situácie sa MIRRI SR rozhodlo predčasne ukončiť vyslanie inovačných diplomatov v určených teritóriách k 31. augustu 2020. Vychádzajúc z aktivít a plnenia všeobecných úloh inovačnej diplomacie ako aj zo špecifických cieľov pre jednotlivé teritória je možné vyhodnotiť pilotný projekt ako úspešný. Jednotlivé aktivity inovačných diplomatov prispievali k napĺňaniu stanovených cieľov. Je možné predpokladať, že návrhy aktivít a úlohy, ktoré neboli z dôvodu pandémie COVID-19 a ukončeniu vyslaní v roku 2020 a 2021 realizované alebo dokončené, by s veľkou pravdepodobnosťou ďalej prispievali v dosahovaní stanovených cieľov. Prípadné pokračovanie v aktivitách inovačnej diplomacie má potenciál prispieť k rozvoju slovenského inovačného prostredia a byť prínosom v medzinárodnej dimenzii rozvoja inovácií v regiónoch.

Model inštitucionálneho zabezpečenia výkonu slovenskej inovačnej diplomacie, ktorý bol použitý v pilotnom projekte sa preukázal ako fungujúci (viď. Príloha 6) a jeho modifikáciou resp. alternáciou na súčasné podmienky je možné odstrániť slabé stránky.³⁰⁾ Rozhodnutie o pokračovaní projektu inovačných diplomatov a ich opätovná alokácia v rámci diplomatickej siete SR v zahraničí bude tiež výrazným impulzom pre úspech slovenských inovačných firiem v zahraničí.³¹⁾

V záujme zachovania a zvýšenia konkurencieschopnosti ako aj kvôli masívnemu rozmachu nových technológií, systémových zmien urýchlených pandemiou COVID-19, vojnovému konfliktu na Ukrajine, energetickej kríze a potrebe reakcie na globálne megatrendy³²⁾ s ich možným negatívnym vplyvom na ekonomický rozvoj musí SR inovovať svoju ekonomiku. Kľúčovými politickými prioritami musia byť podpora VVAI, podpora súkromných investícií do výskumu a vývoja, konsolidácia systému verejného výskumu s ohľadom na atraktivnosť pre najlepších výskumných pracovníkov a podpora inteligentnej špecializácie. Kvalita výskumu významnou mierou prispieva k odolnosti spoločnosti na externé výzvy a je aj kľúčovým komponentom rozvoja konkurencieschopnosti krajiny.³³⁾

²⁹⁾ USA - uzatvorená dohoda medzi MIRRI SR a MIT zverejnená v Centrálnom registri zmlúv <https://crz.gov.sk/zmluva/5471402/> a Fínsko – MIRRI nadviazalo na aktivity v oblasti sociálnych inovácií s Business Finland a SITRA fondom a Fínskym veľvyslanectvom v Prahe, ktorí plánujú vytvorenie obchodno-inovačného domu 21. storočia - 21st Century Trade & Innovation House.

³⁰⁾ Viď. Príloha 5: Analýza SWOT k projektu inovačnej diplomacie

³¹⁾ MZVEZ (2021): Správa o stave a výsledkoch ekonomickej diplomacie za rok 2020; vzaté na vedomie vládou SR dňa 2.6.2021.

³²⁾ Vplyv automatizácie na pracovné miesta v priemyselnom sektore, digitálna transformácia, zmeny klímy, nepriaznivý demografický vývoj, negatívne faktory vplývajúce na zdravotný stav populácie a pod.

³³⁾ Plán Obnovy a odolnosti Slovenskej Republiky, Komponent 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania, výskumu, vývoja a inovácií. Viac na: <https://eraportal.sk/aktuality/co-obsahuje-plan-obnovy-v-oblasti-vedy-vyskumu-a-inovacii/?era=1>.

Na základe vyhodnotenia pilotného projektu a získaných skúseností je možno konštatovať, že prípadná budúca koncepcia inováčnej diplomacie by mala byť zameraná najmä na prepojenie zahraničných aspektov inovácií s regionálnym rozvojom, rozvoj inováčného potenciálu vo forme podpory inováčného trojuholníka súkromný (sektor/podniky – výskum – vzdelávanie), podporu efektívneho čerpania prostriedkov a napĺňanie cieľov vyplývajúcich z Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 -2027 / Programu Slovensko 2021 - 2027, Agendy 2030 a Plánu obnovy a odolnosti SR v súlade s RIS3+. Pre inováčné ekosystémy je významné aj prepájanie univerzít s priemyselným sektorom a zahraničnými partnermi s relevantnými skúsenosťami v komercializácii vedy a výskumu, ako predpoklad rozvoja inovácií v súkromnom sektore a tvorby pracovných miest produkujúcich tovary a služby s vyššou pridanou hodnotou. Pre úspech inováčnej diplomacie je tiež nevyhnutné disponovať finančnými zdrojmi na implementáciu projektov a aktivít, ktoré vstúpu z pôsobenia inováčných diplomatov, prípadne na podporu subjektov inováčného ekosystému formou grantových schém alebo novými mechanizmami.

Príloha 1: Prehľad aktivít inovačných diplomatov uskutočnených počas vyslania podľa krajín

Izrael:

Ukazovatele pre vyhodnotenie činnosti (Key performance indicator)	Počet	Opis činnosti
Uzatvorené vzájomné partnerstvá medzi slovenskými štátnymi inštitúciami/agentúrami a zahraničnými partnermi.	0	
Uzatvorené zmluvy na podporu projektov s verejno-súkromným financovaním v oblasti VVaI.	0	
Slovenské MSP, ktorým bol zabezpečený prienik na zahraničný trh.	0	
Podporené regionálne spolupráce (napr. vo formáte „V4 + krajina, v ktorej inovačný diplomat pôsobí“).	0	
Dohody alebo memorandá v oblasti VVaI, ktoré inovačný diplomat zastrešuje/ podporuje.	0	
Sprostredkované kontakty/partnerov pre slovenské podniky v oblasti VVaI.	0	
Počet splnených špecifických úloh zadaných ÚPVII/MIRRI SR	0	
Splnené špecifické úlohy zadané inými slovenskými štátnymi inštitúciami/agentúrami.	2	1. zabezpečenie účasti 2 speakrov z Izraela (Gilad Bandel - Arilou Cyber Security/NNG Group a Matan Scharf - Cycuro) na konferencii Driving Digital (QubitConference, Oct 2019, BA) 2. zabezpečenie účasti 1 speakra z Izraela (Doron Barankin - Tel Aviv Municipality) na konferencii Smart City (MHSR, 25. november 2019, BA)
Podporené mobility študentov, výskumníkov a zástupcov inovatívnych podnikov / stážové a akceleračné programy.	0	

Prípravné a realizované podnikateľské misie v oblasti VVaI (popr. počet účasti na takýchto misiách).	4	1. slovenská delegácia firiem na DLD Festivale, Sep 2019 2. slovenská delegácia firiem na konferencii WATEC, Nov 2019 3. slovenská delegácia firiem na konferencii SPACE , Jan 2020 4. slovenská delegácia firiem na konferencii CYBER TECH, Jan 2020
Navštívené konferencie, semináre alebo fóra.	8	1. organizovanie a aktívna účasť 3 start-upov na DLD Innovation Festival 2019, Tel Aviv 2. aktívna účasť na seminári Innovation Without Borders organizovanom Start-up Nation, Benny Shlick 3. aktívna účasť na 3-dňovom seminári organizovanom The Institute for National Security Studies, Sept. 2019, Tel 4. aktívna účasť na konferencii SMART MOBILITY SUMMIT, Okt. 2019 5. aktívna účasť na konferencii AI Weeak Nov, 2019 6. aktívna účasť na konferencii WATEC, Nov. 2019 7. aktívna účasť na konferencii SPACE, Jan 2020 8 8. aktívna účasť na konferencii CYBER TECH, Jan 2020

Fínsko

Ukazovatele pre vyhodnotenie činnosti (Key performance indicators)	Počet	Opis činnosti
Uzatvorené vzájomné partnerstvá medzi slovenskými štátnymi inštitúciami/agentúrami a zahraničnými partnermi.	0	Vo fáze prípravy pilotný projekt pre edukáciu slovenských startupov v Aalto Startup Centre. Inovačný diplomat pripravoval kooperáciu a vstup slovenských subjektov do International Data Space Association (priemyselné dáta) a vytvorenie slovenského koordinátora.

		Spolupráca v iniciatíve Fínska na vzniku fínskeho domu v SR (Finnish House).
Uzatvorené zmluvy na podporu projektov s verejno-súkromným financovaním v oblasti VVaI.	0	
Slovenské MSP, ktorým bol zabezpečený prienik na zahraničný trh.	0	
Podporené regionálne spolupráce (napr. vo formáte „V4 + krajina, v ktorej inovačný diplomat pôsobí“).	0	
Dohody alebo memorandá v oblasti VVaI, ktoré inovačný diplomat zastrešuje/ podporuje.	0	Inovačný diplomat otvoril diskusiu o strategickej spolupráci STU Bratislava s Aalto Univerzitou a prediskutovaný je aj transfer „venture programu“ (STU môže byť prvou stredoeurópskou univerzitou, ktorá bude partnerom Aalto Univerzity, okrem štyroch severských a Univerzity v Delfte). Inovačný diplomat zorganizoval návštevu vedenia STU v Aalto Univerzite.
Sprostredkované kontakty/partnerov pre slovenské podniky v oblasti VVaI.	9	Okrem sprostredkovania kontaktov inovačný diplomat pripravoval kontrahovanú spoluprácu slovenských IT startupov s VTT a Aalto na báze účasti na prezentáciách „cutting edge“ projektov VTT, ich hodnotení a odporúčaní pre partnerstvo (micro and nano electronic devices, široko spektrálne testovanie 5G, AI, 60 GHz imaging radar). So sekciou Úradu vlády SR spravujúcou zložku bilaterálnej spolupráce Nórskeho fondov sa uskutočnila misia slovenských startupov na Innovation Week, kde sa spoločne podarilo zabezpečiť, aby bola slovenská firma Panara zaradená medzi najperspektívnejšie startupy prezentujúce (pitch) v kategórii „cirkulárna ekonomika“. Spoločnosť Touch4it bol ponúknutý ad hoc kontrakt na spoluprácu s nadnárodnou nordickou firmou.
Počet splnených špecifických úloh zadanych ÚPVII/MIRRI SR	1	Inovačný diplomat zorganizoval návštevu riaditeľky Aalto Startup Centre na STU v Bratislave v dňoch 18. a 19. februára 2020. V rámci

		návštevy bol zorganizovaný spoločný seminár k vzdelávaniu a manažmentu v oblasti inovačného ekosystému Aalto univerzity a systému fungovania Aalto centra pre startupy. Zároveň boli negociované s predstaviteľmi Slovenskej technickej univerzity parametre spolupráce pri budovaní ekosystému STU pre inovácie s presahom na ekosystém mesta Bratislavy a aktuálny systém prepájania vedy s praxou na STU. Na podujatí sa zúčastnili aj ďalší predstavitelia z príbuzných inštitúcií so záujmom o budovanie inovačných ekosystémov - zástupcovia štátnej správy, ďalších univerzít, Slovenskej akadémie vied a SBA.
Splnené špecifické úlohy zadane inými slovenskými štátnymi inštitúciami/agentúrami.	0	
Podporené mobility študentov, výskumníkov a zástupcov inovatívnych podnikov / stážové a akceleračné programy.	0	Vo fáze prípravy vstup a transfer know-how Aalto Startup Centra do STU Startup City a ich dlhodobé partnerstvo. Inovačný diplomat pripravil a rokoval podmienky pre vstup SR do Aalto seed fund
Pripravované a realizované podnikateľské misie v oblasti VVaI (popr. Počet účasti na takýchto misiách)	1	Realizácii podujatia SLUSH v Helsinkách. 6 slovenských startupov sa zúčastnili okrem podujatia aj na seminári Aalto Startup Centra za účasti fínskych, nemeckých a indických startupov, stretnutie s predstaviteľmi VTT a účasť na workshope Business Finland k podmienkam podpory zahraničných startupov.
Navštívené konferencie, semináre alebo fóra.	6	Príprava spolupráce VTT so slovenskými vedcami v oblasti prelomovej technológie kvantových počítačov s plánovaným workshopom v Bratislave pod egidou QUTE SK (združenie slovenských tímov v oblasti kvantových technológií). V danej súvislosti bol inovačný diplomat členom panelu konferencie

		organizovanej VTT a Aalto ku kvantovým technológiám, kde v spolupráci s Prof. V. Bužekom (SAV) prezentoval aktivity SR v tejto oblasti.
--	--	---

Čína

Ukazovatele pre vyhodnotenie činnosti (Key performance indicators)	Počet	Opis činnosti
Uzatvorené vzájomné partnerstvá medzi slovenskými štátnymi inštitúciami/agentúrami a zahraničnými partnermi,	1	Príprava spolupráce s implementačnou čínskou spoločnosťou BRCIC (nebola realizovaná z dôvodu ukončenia činnosti).
Uzatvorené zmluvy na podporu projektov s verejno-súkromným financovaním v oblasti VVaI,	0	
Slovenské MSP, ktorým bol zabezpečený prienik na zahraničný trh,	1	Príprava spolupráce so slovenskými spoločnosťami za účelom ich umiestnenia v akceleračtoroch a inkubátoroch v INNOWAY.
Podporené regionálne spolupráce (napr. vo formáte „V4 + krajina, v ktorej inovačný diplomat pôsobí“)	1	Zastupovanie SR na konferencie China CEEC Blockchain Center of Excellence (formát 17+1).
Dohody alebo memorandá v oblasti VVaI, ktoré ID zastrešuje/ podporuje	2	V príprave viacerých spoluprác, ktoré, nebolo možné ukončiť do konca vyslania (napr. prebehli viaceré rokovania predstaviteľmi Ministerstva obchodu ČLR - MOFCOM).
Sprostredkované kontakty/partneri pre slovenské podniky v oblasti VVaI	3	Príprava spolupráce medzi Slovenskou akadémiou vied a Čínskou Akadémiou Vied (CAS), ktorá mala vyústiť do podpisu memorandá a pod.
Počet splnených špecifických úloh zadaných ÚPVII/MIRRI SR	3	Účasť na podujatiach na tému ochrany duš. vlastníctva a podávanie správ na ÚPPVII na spracovanie pre ďalšie subjekty.

Splnené špecifické úlohy zadane inými slovenskými štátnymi inštitúciami/agentúrami	1	Účasť na prezentačnej konferencii o inováčnom prostredí na Shanghai University of Finance and Economics (SUFE), na ktoré mali nadviazať aktivity MŠVVaŠ SR.
Podporené mobility študentov, výskumníkov a zástupcov inovatívnych firiem / stážové a akceleračné programy,	1	Príprava spolupráce v oblasti mobilit s Tsinghua university x-lab, ktorá by zahŕňala MŠVVaŠ SR a čínske min. školstva.
Pripravované a realizované podnikateľské misie v oblasti VVaI (popr. Počet účasti na takýchto misiách)	1	Účasť 24 slovenských spoločností.
Navštívené konferencie, semináre alebo fóra	11	Získavanie informácií, kontaktov a prezentácia poslania inovačného diplomata za SK v Číne.

USA

Ukazovatele pre vyhodnotenie činnosti (Key performance indicators)	Počet	Opis činnosti
Uzatvorené vzájomné partnerstvá medzi slovenskými štátnymi inštitúciami/agentúrami a zahraničnými partnermi,	3	Predložený návrh na vytvorenie partnerstva ÚPVII/MIRRI SR v programe EÚ komisie ENRICH in the USA, predložený návrh na spoluprácu s Office of Naval Research Global, predložená ponuka a podmienky na spoluprácu s akcelératorom Health Wildcatters (jeden z top v USA pre health a biotech - aktuálne v súvislosti s pandemiou)
Uzatvorené zmluvy na podporu projektov s verejno-súkromným financovaním v oblasti VVaI,	1	Pripravená zmluva na vytvorenie fondu počiatočného kapitálu - fond na financovanie základného výskumu slovenských vedcov v spolupráci s MIT.
Slovenské MSP, ktorým bol zabezpečený prienik na zahraničný trh,	2	PowerEX, Starts s.r.o
Podporené regionálne spolupráce (napr. vo formáte „V4 + krajina, v ktorej inovačný diplomat pôsobí“)		Pravidelná účasť na aktivitách zastúpenia EÚ v USA (napr. účasť na pracovnej ceste diplomatov pre technológie a kybernetickú bezpečnosť krajín EÚ v USA v Bostone).
Dohody alebo memorandá v oblasti VVaI, ktoré ID zastrešuje/ podporuje	0	

Sprostredkované kontakty/partneri pre slovenské podniky v oblasti VVaI	5	Rôzne dopyty SVK firiem.
Počet splnených špecifických úloh zadaných ÚPVII/MIRRI SR	0	
Splnené špecifické úlohy zadané inými slovenskými štátnymi inštitúciami/agentúrami	5	Príprava podkladov a spolupráca na aktivitách so ZU Washington v oblasti ekonomickej diplomacie.
Podporené mobility študentov, výskumníkov a zástupcov inovatívnych firiem / stážové a akceleračné programy,	2	Podpora a zabezpečenie procesných úkonov pre účasť inovatívnych firiem v akceleračnom programe Smart City Works a výskumníkov na Kalifornskej univerzite v Berkeley. Príprava pobytov US lektorov prostredníctvom programov Fulbright komisie.
Pripravované a realizované podnikateľské misie v oblasti VVaI (popr. Počet účasti na takýchto misiách)	1	Roadshow inovatívnych firiem SARIO v USA v spojení s konferenciou Integrate 2019 (Detroit) a pridružené aktivity na prezentáciu zúčastnených firiem.
Navštívené konferencie, semináre alebo fóra	>15	Účasť a reportovanie informácií na podujatiach s témami v oblasti podpory vedy, výskumu, inovácií, technológií a aktuálnych súvisiacich udalostiach.

Príloha 2: Bližšie informácie k fondu s MIT

Účelom zmluvy medzi MIT a MIRRI SR bolo zriadenie fondu na financovanie spoločných projektov základného výskumu medzi fakultami a študentmi MIT a verejnými školami, univerzitami a verejnými výskumnými inštitúciami so sídlom v SR. Podporené môžu byť projekty vo všetkých oblastiach, ktorým sa venujú jednotlivé fakulty MIT, pričom MIRRI SR môže definovať prioritné oblasti kľúčové pre SR. Snahou inovačnej diplomacie je podporiť slovenskú vedu a výskum aj prostredníctvom krátkodobých výskumných spoluprác. Takéto spolupráce majú potenciál vytvoriť partnerstvo, ktoré presiahne časový rámec existencie fondu a v budúcnosti môže priniesť ďalšie formy vedeckých spoluprác a aj dodatočné súkromné zdroje na financovanie výskumu.

Počiatočný vklad MIRRI SR do fondu bol vo výške 225 000 USD. Uvedený vklad je určený na financovanie troch výziev na roky 2021, 2022, 2023. V období uvedených troch rokov by mali byť v každom roku vybrané 2 až 4 projekty pričom maximálna výška podpory pre 1 projekt je 30 tis. USD. Trvanie projektov bude maximálne 20 mesiacov a zdroje budú určené hlavne na krátkodobé výmenné pobyty v podobe pracovných stretnutí, návštev laboratórií, vzájomných konzultácií a pod. Prvá výzva na podávanie projektov bola otvorená od septembra do decembra 2021. Následne po vyhodnotení projektov, boli tie najlepšie vyhlásené v marci 2022 a začiatok čerpania finančných prostriedkov bol možný od júna 2022. Druhá výzva na prihlasovanie projektov bola otvorená od 13. septembra do 13. decembra 2022. Začiatkom roka 2023 prebehne jej vyhodnotenie a výber úspešných projektov.

Vyhlásenie výziev a výber projektov prebieha priamo v gescii MIT, pričom MIRRI SR má poradný hlas. Prihlasovanie projektov prebieha elektronicky formou žiadosti priamo na stránke MIT. Žiadosť podávajú vedecké tímy MIT spolu so slovenskými vedcami, vystupujúcimi ako spolužiadatelia.

Pôvodné zdroje fondu vo výške 225 000 USD boli určené na obdobie 3 rokov (3 výzvy vo výške 75 000 USD). Vzhľadom na pozitívny záujem slovenských subjektov a ich partnerov z MIT o vzájomnú spoluprácu sa v roku 2022 MIRRI SR rozhodlo navýšiť zdroje fondu o ďalších 150 000 USD na úroveň 375 000 USD.

Z rozpočtu inovačnej diplomacie bolo teda v roku 2022 vyčerpaných 145 942,79 eur v zmysle Dodatku č. 1 k Dohode o vytvorení MIT-Slovakia Seed Fondu č. 1429/2020. Navýšenie fondu umožní podporiť viac projektov prihlásených v prvej výzve a zároveň umožní zväčšenie balíka zdrojov aj pre ďalšiu výzvu, ktorá prebehla v závere roka 2022, prípadne na výzvu v roku 2023 ak nedôjde k vyčerpaniu týchto zdrojov na výzvu z roku 2022.

Príloha 3: Prijímatelia dotácií z rozpočtu inovačnej diplomacie

Tabuľka č. 1 obsahuje zoznam dotácií poskytnutých vo výzve SRIN 1/2019, 2/2019, 3/2019, ktoré boli jednofázové. Vybrané inovatívne podniky absolvovali akceleračný program SIT4F. Ide o prvých šesť príjemcov dotácie z Tabuľky č. 1.

V súvislosti s výzvou SRINRR 4/2019 je uvedené v Tabuľke č. 1 financovanie 1. fázy, a to príprava intenzívneho vzdelávacieho programu v SR (PERRY TALENTS - akceleračný program 1.0) a v súvislosti s výzvou SRINRR 5/2019 je uvedené takisto financovanie prípravy intenzívneho vzdelávacieho programu v SR (PERRY TALENTS - akceleračný program 2.0).

Zároveň sú v Tabuľke č. 1 uvedené dva podniky/prijímatelia z výzvy SRINRR 4/2019 a ich čerpanie dotácie vo výške 40 000 Eur (ako uvádzame aj v texte nižšie pri Tabuľke č. 3). Ide o jednorazový poplatok za akceleračný program pre akcelerátora (CIT USA).

Tabuľka č. 1: Zoznam dotácií poskytnutých z rozpočtu inovačnej diplomacie MIRRI SR v roku 2019 vo výške 789 650 Eur.

Príjemca dotácie	IČO	Účel dotácie	Výška dotácie (čerpanie 2019 v eurách)
BEBE Transport, s.r.o.	46 673 831	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - Enviro Monitoring System, na monitorovanie environmentálnych podmienok, hlavným cieľom je zlepšenie kvality ovzdušia (využitie mestá, obce či podniky).	110 000
VAE VICTIS, s.r.o.	50 476 521	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael – komplexné technologické riešenie parkovacieho senzoru (voľné parkovacie miesta) s využitím existujúcej mobilnej aplikácie s automatickým stiahnutím platby cez eParkio.	110 000
SC CLIENT,s.r.o.	51 562 189	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael – v kybernetickej bezpečnosti - presun dát do jedného dátového centra, pomocou nainštalovanej zobrazovacej jednotky „Cloud Client“, ktorá zabezpečí, že výkon bude poskytnutý zo servera uloženom v dátovom	110 000

		centre. Tzn. Ušetrenie energie a prevádzkových nákladov na nákup počítačov takisto aj zvýšenie bezpečnosti (veľké organizácie, školy a nemocnice).	
mobiotec, s.r.o.	47 331 216	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - moderné meracie zariadenie spektrometer (vo veľkosti zapalovača) na meranie hladiny cukru v krvi. V druhej fáze chce podnik zariadením merať napríklad aj kvalitu potravín, nutričných hodnôt či kvalitu vody.	110 000
Comblax s.r.o.	44 621 752	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - Prototyp, resp. strojovú súčiastku, ktorá sa využíva v osobných autách s predným pohonom. Má dlhšiu životnosť, nižšie výrobné náklady, ako aj nižšiu energetickú náročnosť.	110 000
Biomedical Engineering, s.r.o.	45 329 818	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - Materiály pre náhradu tvrdých tkanív v ľudskom tele a pripraviť ich pre výrobu „na mieru“ pomocou aditívnych technológií.	110 000
PERRY MEDIA, s.r.o. (*)	50 564 366	PERRY TALENTS – akceleračný program 1.0 Príprava intenzívneho vzdelávacieho programu v SR.	24 825
PERRY MEDIA, s.r.o. (*)	50 564 366	PERRY TALENTS – akceleračný program 2.0 Príprava intenzívneho vzdelávacieho programu v SR.	24 825
Powerex, j.s.a.	51 883 678	Akceleračný program pre príjemcu CIT USA – prepojenie všetkých aktérov na trhu s energiou do nového energetického ekosystému.	40 000
STarts, s.r.o.	50 378 813	Akceleračný program pre príjemcu CIT USA - agent vo vreckovom počítači poháňaný umelou inteligenciou, ktorý automatizuje	40 000

		výberový proces talentovaných hercov.	
--	--	---------------------------------------	--

(*) - od 05/2020 zmena názvu a sídla spoločnosti na PERRY VENTURES s. r. o

Tabuľka č. 2 obsahuje zoznam dotácií poskytnutých vo výzve SRINRR 4/2019 a 5/2019. Keďže išlo o dvojfázové výzvy, v 1. fáze bolo vybrané inovačné zoskupenie PERRY MEDIA s.r.o., (viď Tabuľka č. 1), na prípravu intenzívneho vzdelávacieho programu pre vybrané podniky na Slovensku.

V 2. fáze boli z daných uchádzačov/žiadateľov vybratí tí najúspešnejší, ktorí absolvovali akceleračný program v zahraničí: ILOG SIT4F v Izraeli,³⁴⁾ a Smart City Works v USA v spolupráci s Center for Innovative Technology³⁵⁾.

Dotácia vo výške 40 000 Eur na poplatok za účasť v akceleračnom programe Smart City Works bola pridelená dvom podnikom/prijímateľom z výzvy SRINRR 4/2019 (viď Tabuľka č. 1). V Tabuľke č. 2 (prvé dva podniky) je uvedená dotácia pre tieto podniky na financovanie oprávnených bežných výdavkov spojených s absolvovaním akceleračného programu v USA.

Tabuľka č. 2 ďalej obsahuje prijímateľov z výzvy SRINN 5/2019, ktorým bola poskytnutá dotácia vo výške 20 000 Eur na prijímateľa na účelové financovanie oprávnených bežných výdavkov spojených s absolvovaním akceleračného programu SIT4F Izrael a 90 000 Eur na prijímateľa bol jednorazový poplatok za účasť v tomto akceleračnom programe .

Tabuľka č. 2: Zoznam dotácií poskytnutých z rozpočtu inovačnej diplomacie MIRRI SR v roku 2020 vo výške 698.600 Eur.

Príjemca dotácie	IČO	Účel dotácie	Výška dotácie (čerpanie 2020 v eurách)
Powerex, j.s.a.	51 883 678	Akceleračný program pre príjemcu CIT USA – využitie softvérového riešenia na báze AI na prepojenie aktérov na trhu s energiou do nového efektívnejšieho energetického ekosystému.	18 600
STarts, s.r.o.	50 378 813	Akceleračný program pre príjemcu CIT USA - agent vo vreckovom počítači poháňaný umelou inteligenciou, ktorý automatizuje výberový proces v oblasti HR	20 000
MYMEDIA s.r.o.	35 904 453	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - vývoj veľkého 3D	110 000

³⁴⁾ Bližšie pozri <http://ilog1.co.il>.

³⁵⁾ Bližšie pozri <https://smartcityworks.io> a <https://www.cit.org>.

		robotického ramena „QSpace“ vhodného na stavbu budov (3D tlač)	
AKUL STORY, s.r.o.	50 513 656	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - aplikácia, ktorá využíva rozšírenú realitu v umení a poskytuje dynamizovanie statických umeleckých diel.	110 000
FaceMedia SK, s.r.o.	47 607 556	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - inovatívna služba spočíva v detekcii objektov – najmä tváre a tela zákazníkov prostredníctvom využitia umelej inteligencie.	110 000
TIRN Technology, s.r.o.	51 976 269	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - Electroad – systém na zlepšenie a zefektívnenie možností využitia elektrických vozidiel.	110 000
Healthclip, s.r.o.	52 361 080	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - Healthclip – online aplikácia s lekárskou kartou pacienta s možnosťou prekladu do ľubovoľného jazyka.	110 000
Spade Group, s.r.o.	46 286 250	Akceleračný program pre príjemcu SIT4F Izrael - HelpPoint – ide o službu spočívajúcu v interaktívnej komunikácii na diaľku.	110 000

Tabuľka č. 3 obsahuje zoznam dotácií poskytnutých vo výzve SRIN č.6/2021 kde bolo schválených 16 inovatívnych projektov vo výške 985 891,41 eur (z toho u jedného z nich: projekt *Záložný zdroj HT-DDL - vývoj univerzálneho napájacieho zdroja s vysokým výstupným výkonom s dôrazom na normu EMC* od spoločnosti HUGOTECH, s. r. o., IČO: 53180739 nenastalo reálne poskytnutie finančných prostriedkov/čerpanie z dôvodu odstúpenia spoločnosti z odôvodnením dlhodobej PN nosnej osoby participujúcej na projekte).

Príjemca dotácie	IČO	Účel dotácie_názov projektu	Výška dotácie (čerpanie 2021 v eurách)
European Science and Research Institute	42 302 552	Nová služba na zlepšovanie kvality ovzdušia a na zlepšovanie podmienok investovania v menej rozvinutých a environmentálne zaťažených lokalitách Slovenska	94 928,65
MultiplexDX, s.r.o.	50 111 965	Vytvorenie znalostnej platformy na boj s pandemiou COVID-19 a lepšiu pripravenosť na budúce pandémie	94 059,24
SKYMOVE s. r. o.	51 442 558	Prezentačno-školiaci seminár pre zvýšenie teoretických a praktických znalostí pri využívaní technológií zberu priestorových dát pomocou bezpilotných zariadení a práce s priestorovými dátami	72 179,70
Spojená škola	37 956 205	Vzdelávanie a udržateľný rozvoj regiónu	43 301
Bizzcom s.r.o.	36 814 351	Znalostná platforma pre výskum a vývoj aplikácie na báze memristora	61 493,50
Sur-Real, s.r.o.	52 177 505	Tracking of dystonia – vývoj aplikácie pre diagnostiku cervikálnej dystónie	81 056,50
CP! Future s.r.o.	51 241 102	Circular Gastro System - Inovatívne aplikácie opakovateľne použiteľných produktov z bioplastov v gastro službách	95 475
CoWorking Banská Bystrica	50 356 038	Inovatívny program sociálneho podnikania a inovácií pre ženy zo znevýhodnených skupín v lokálnych coworkingových centrách	29 327
MARPE, s.r.o.	44 827 695	PESTUJ NA VODE! - Hydroponické a akvaponické systémy pre obnovenie pestovateľskej výchovy na školách pomocou inteligentných technológií	88 734,73
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre	00 397 482	Inovačné zoskupenie na podporu udržateľných potravinových systémov	47 241,14

CEELABS s.r.o.	47 350 164	Vývoj riešenia pre zníženie uhlíkovej stopy miest a obcí v oblasti úspor spotreby elektrickej energie s využitím umelej inteligencie	52 501,75
Technická univerzita v Košiciach	00 397 610	Rozvoj ekosystému inteligentných inovácií v regióne východného Slovenska na báze pilotnej realizácie intenzívneho programu akcelerácie podnikania	47 158
PERRY TALENTS	51 762 625	PERRY TALENTS 22	33 202,50
VOX terra, o.z.	42 303 630	Hmyzí proteín – trvalo udržateľná alternatíva budúcnosti	20 410,20
RUKA NÁDEJE	50 150 154	Odborná príprava vysoko kvalifikovaných kapacít na realizáciu aktivít zameraných na integráciu detí s poruchami autistického spektra do spoločnosti	48 592,50
			909 661,41

Príloha 4: Vplyv dotácie na jednotlivé podniky

Vyhodnotenie prínosu realizovaných výziev bolo realizované formou dotazníkového prieskumu u prijímateľov po absolvovaní programu. V roku 2021 bolo dotazníkové hodnotenie doplnené o webinár, ktorého účelom bolo hlavne zhodnotenie prínosov akceleračných programov a získanie spätnej väzby zo strany prijímateľov.

Vyhodnotenie dopadu a prínosu poskytnutých dotácií pre podniky v roku 2019:

Spoločnosť BEBE Transport, s.r.o. s projektom Enviro Monitoring Systém (na monitorovanie environmentálnych podmienok na konkrétnom pracovnom mieste, napr. znečistený vzduch) implementovala riešenia do digitálnych smart city kioskov. Takisto bola úspešná aj na Dubaj expo a v roku 2020 rokovala s metrom IL.

AVC-SK, s. r. o. predstavila návrh inovatívneho systému energetickej optimalizácie čistenia odpadových vôd možným partnerom a investorom.

VAE VICTIS, s. r. o. s projektom inteligentné riešenie v oblasti parkovania – „Parkio“ (komplexné technologické riešenie prostredníctvom existujúcich mobilných aplikácií, serverových riešení, senzorov a dát umožní vodičom zaparkovať na voľnom parkovacom mieste kdekoľvek a o nič sa nestarať) expanduje na Portugalsky trh a podnik sa pokúša implementovať na SR aj business cloudové platformy.

Spoločnosť SC CLIENT, s. r. o. s projektom v oblasti kybernetickej bezpečnosti serverov (presun všetkých dát do jedného dátového centra s nainštalovanou zobrazovacou jednotkou na monitore „Cloud Client“ pre organizáciu/užívateľa, ktorá zabezpečí poskytnutie výkonu zo servera uloženom v dátovom centre) založila pobočku v Poľsku, expanduje na Dánsky trh, taktiež nastavila svoj business plán pre investície zo spoločnosti CIVITTA. Podnik implementoval svoje riešenie aj na Slovensku (napr. stredná škola v Detve).

Účasť v programe umožnila spoločnosti mobiotec, s. r. o. s projektom pre meracie zariadenie – spektrometer (na meranie hladiny cukru v krvi) posun do druhej fázy projektu - týmto zariadením merať napríklad aj kvalitu potravín, nutričných hodnôt či kvalitu vody.

Comblax s. r. o. rozvíjala prototyp homokinetického kĺbu s dlhšou životnosťou, nižšími výrobnými nákladmi a nižšou energetickou náročnosťou v porovnaní so súčasnými homokinetickými kĺbmi. Vďaka programu získala patent v USA a v EÚ – FR, UK, Nemecko.

Biomedical Engineering, s. r. o. s projektom materiály pre náhradu tvrdých tkanív v ľudskom tele a ich výroba „na mieru“ pomocou aditívnych technológií nadviazala na program ďalšou spolupracou s akcelérátorom, ktorý im ponúkol možnosť založenia spoločnej pobočky v Izraeli.

Vyhodnotenie dopadu a prínosu poskytnutých finančných prostriedkov pre podniky v roku 2020:

Spoločnosť MYMEDIA s.r.o. zaoberajúca sa vývojom veľkého 3D robotického ramena „QSpace“ vhodného na stavbu budov v súčasnosti pokračuje v projekte, takisto ho spoločnosť predstavila aj Ministerstvu dopravy a výstavby SR a ďalej spolupracovala s akcelérátorom Perry Talens a s Civitta.

AKUL STORY, s. r. o. po absolvovaní akceleračného programu pokračovala v rozvoji 3D modelov v spojení s rozšírenou realitou a ich uplatnenie pre edukačné a informačné účely (aplikácia, ktorá poskytuje využitie rozšírenej reality v umení a dynamizovanie statických umeleckých diel). Táto spoločnosť pracovala na prvom komerčnom POC – Proof of concept.

TIRN Technology, s. r. o. po absolvovaní akceleračného programu zahájila spoluprácu na technickom riešení s Izraelskou spoločnosťou, ktorej cieľom je vyhodnotiť pridanú hodnotu technológie vyvinutej spoločnosťou v Izraeli na plánovanie prevádzky elektrických autobusov.

Uvedenie projektu Launch spoločnosti Spade Group s.r.o., v ktorom ide o službu spočívajúcej v interaktívnej komunikácii na diaľku je plánovaná do konca roka 2021.

Pandemickú situáciu zasiahla aj niektoré z podporených podnikov, napr. projekt v detekcii objektov – najmä tváre a tela zákazníkov prostredníctvom využitia umelej inteligencie, keďže spoločnosť FaceMedia SK, s. r. o. pôsobí hlavne na trhu v oblasti výstav/konferencií a maloobchodných predajní, ktoré patrili k najviac zasiahnutým oblastiam.

S požiadavkou na zhodnotenie a uvedenie prínosov oslovilo MIRRI SR aj prijímateľov po absolvovaní akceleračného programu Smart City Works v USA. Program naplnil očakávania spojené s posunutím projektov do ďalších fáz vstup s potenciálom vstupu na trh USA. Program prijímateľom umožnil lepšie zdefinovať svoje ciele, nájsť partnerov pre rast a začať pôsobenie na americkom trhu po ukončení programu, keďže vstupu na trh USA financovaný z vlastných zdrojov prijímateľov bez investora, resp. silného partnera by nebol realizovateľný.

Akceleračný program bol zahájený vo februári 2020, v marci 2020 bol tento program zasiahnutý globálnou pandémiou, čo malo dopad na formu pokračovania a jej dĺžku trvania. Jedným z neželaných dopadov bola potreba zabezpečenia bezpečného a okamžitého transferu všetkých účastníkov programu naspäť na Slovensko, na čom sa podieľal aj inovačný diplomat v USA. Po návrate na Slovensko bol akceleračný program obnovený a pokračoval virtuálnou (on-line) formou. Vyvrcholením akceleračného programu bol tzv. demo day v júli 2020.

Spoločnosti (ktoré absolvovali vyššie uvedené akceleračné programy) sa v súčasnosti nachádzajú v rôznych štádiách vývoja, testovania alebo predaja ich inovatívnych produktov na trhu.

STarts, s. r. o. už počas trvania programu vylepšila produkt a pozmenila cieľový trhovú segment, ktorý má väčší komerčný potenciál. Spoločnosť Powerex, j. s. a. vďaka akceleračnému programu našla pôsobenie na energetickom trhu v Európe a USA.

Vyhodnotenie dopadu a prínosu poskytnutých finančných prostriedkov pre podniky v roku 2021:

Vyhodnotenie prínosu realizovanej výzvy prebehne v 1Q 2023, vzhľadom k trvaniu projektu v súvislosti s použitím kapitálových výdavkov, ktoré budú predmetom zúčtovania a zúčtované v termíne zúčtovania kapitálových výdavkov (v zmysle zmluvy, najneskôr do 31. januára 2023) po ukončení daného projektu a to získaním spätnej väzby zo strany prijímateľov (z vecného vyhodnotenia, resp. spätnej väzby v rámci webinára, resp. dotazníkového hodnotenia).

Príloha 5: Analýza SWOT k inovačnej diplomacii

Silné stránky	Slabé stránky
▪ Zhoda zainteresovaných subjektov v oblasti VVaI o potrebe smerovania časti ekonomickej diplomacie k podpore VVaI.. ▪ Schopnosť prepájať a škálovať sieť aktérov inovácií. ▪ Prostredníctvom inovačnej diplomacie je možné väčšia špecializácia ekonomickej diplomacie na oblasť podpory VVaI ako aj na podporu inovatívnych projektov v SR v oblasti experimentálneho vývoja a inovácií, ▪ inovačná diplomacia ako nástroj na transfer riešení z regiónov do zahraničia a zo zahraničia do regiónov.	▪ Nedostatky vo vzájomnej koordinácii a implementácii stratégií v oblasti VVaI. ▪ Nedostatočné zapojenie súkromného, akademického sektora a štátnej a regionálne správy do systémovej a projektovej podpory VVaI. ▪ Nedostatočný objem zdrojov na aktívny výkon inovačnej diplomacie v danom teritóriu na projekty relevantné pre dané teritórium. ▪ Nedostatočné rozpočtové krytie spoločných a prierezových projektov realizovaných v spolupráci s inými rezortmi. ▪ Nevyužívanie možnosti financovania projektov súvisiacich s inovačnou diplomaciou zo štrukturálnych fondov EÚ. ▪ Absencia vnímania inovačného diplomata ako podporného subjektu spolupráce medzi súkromným, verejným a akademickým sektorom v oblasti VVaI.
Príležitosti	Hrozby
▪ Pokračovanie vo vytvorených vzťahoch s inštitúciami a subjektami záujmu na základe existujúcich skúseností z krajiny vyslania, skúseností so spoluprácou so ZÚ a ekonomickou diplomaciou v krajine vyslania ako aj spolupráce s ďalšími aktérmi vo VVaI. ▪ Orientácia na investície do technologického rozvoja, ako aj na spoluprácu s vybranými vedecko-technologickými a výskumnými tímami a pracoviskami na SR vrátane prepojenia so zahraničnými subjektami. ▪ Zapojenie domácich podnikateľov, ktorí disponujú efektívnymi a inovatívnymi riešeniami z regiónov do globálnych projektov. ▪ Zlepšenie spolupráce a prepájanie aktérov v oblasti VVaI s využitím potenciálu sieťovania aktérov vrátane	▪ Nedostatočná spolupráca aktérov podpory inovácií pri implementácii strategických dokumentov a pretrvávajúca absencia systémovej a kontinuálnej podpory VVaI, ▪ Nedostatočné zapojenie inovačnej diplomacie ako aj nedostatočná koordinácia inovačných diplomatov s prioritami Úradu vlády SR, ▪ Nedostatočne zadané merateľné ukazovatele, na základe ktorých sa bude nesprávne vyhodnocovať efektívnosť inovačnej diplomacie, vyťaženosť a teritoriálna optimalizácia siete inovačných diplomatov. ▪ Negatívny dopad ad hoc politických a manažérskych rozhodnutí na implementáciu a koordináciu inovačnej diplomacie.

vytvárania aktívnych partnerstiev a ich následné prepájanie so zahraničnými subjektami alebo partnermi s cieľom prilákania zahraničných investícií na SR, ▪ Zjednotenie smerovania inováčnej diplomacie v súlade s koncepčnými a strategickými dokumentmi v oblasti VVaI (RIS3+, Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií, inováčné a hospodárskej stratégie štátu, podpora Plánu obnovy a odolnosti SR.	▪ Nemožnosť urýchliť dôležité rozhodnutia medzi viacerými aktérmi štátnej správy, vzhľadom na medzirezortný charakter zadání súvisiacich s inováciami. ▪ Nedostatočný podporný aparát na zdieľanie informácií z krajín vyslania a návrhov na aktivity medzi relevantnými subjektmi v SR. ▪ Nedostatočné finančné zabezpečenie inováčnej diplomacie.
---	---

Zdroj: vlastné spracovanie na základe skúseností pilotného projektu, zosúladené s kľúčovými dokumentmi v oblasti VVaI

Príloha 6: Model inštitucionálneho zabezpečenia slovenskej inovačnej diplomacie a prax iných krajín v diplomacii zameranej na podporu VVaI

Model pilotného inštitucionálneho zabezpečenia slovenskej inovačnej diplomacie bol inšpirovaný škandinávskymi krajinami, ktoré sú považované za tzv. inovačných lídrov a prístupom Českej republiky, ktorej usporiadanie štátnej správy je podobné slovenskému. Získané skúsenosti z implementácie pilotného projektu inovačnej diplomacie ukázali, že neexistuje jednotne zavedený spôsob riadenia vedecko-diplomatických sietí, ktorý možno považovať za lepší, efektívnejší alebo naopak.

Poznatky dobrej praxe a funkčných modelov personálneho zabezpečenia diplomatických aktivít venujúcich sa podpore VVaI v iných krajinách, potvrdzujú, že krajiny zväčša využívajú svoje vlastné zahraničné misie, ktoré však nemusí riadiť iba príslušné ministerstvo zahraničia. Vo väčšine prípadov riadi sieť spoločne s ďalším ministerstvom, ktoré zastrešuje záujmy hlavných zainteresovaných subjektov alebo vysiela zamestnancov na zahraničné misie. Tieto osoby sa delia podľa rôznych hľadísk. Môže ísť o kariérnych diplomatov venujúcich sa problematike vedy, výskumu a inovácií ako svojej hlavnej pracovnej náplni, alebo ľudí vyslaných ministerstvami alebo inými organizáciami alebo účelovo zmluvne najatých odborníkov, ktorý môžu dočasne užívať diplomatický status³⁶). Stále viac krajín dnes rozširuje svoje existujúce diplomatické siete (ktoré sú súčasťou veľvyslanectiev) o ďalšie zahraničné strediská, ktoré pôsobia nezávisle na diplomatických misiách a plnia špecifické úlohy napr. v podpore VVaI alebo podnikov domácej krajiny Švajčiarsko či Dánsko boli prvými krajinami, ktoré namiesto hlavných miest štátov alebo správnych oblastí zriadili vlastné centrá pôsobiace v blízkosti najvýznamnejších technologických centier. Tieto pôsobia ako národné centrá pre zainteresované subjekty z oblastí výskumu, priemyselného výskumu a vývoja, inovácií, transferu technológií a výmeny študentov alebo výskumných pracovníkov. Ďalšie príklady prístupu k diplomacii na podporu VVaI sú uvedené nižšie.

Vyspelé krajiny si uvedomujú, že oblasť vedy, výskumu a nových technológií má zásadný význam pre rozvoj týchto krajín. Diplomacia (bez toho či by bolo presne vyšpecifikované či ide o inovačnú alebo vedeckú, technologickú, digitálnu diplomáciu atď.) je vnímaná ako dôležitý nástroj podpory národného hospodárstva pričom ide predovšetkým o budovanie a riadenie medzinárodných vzťahov smerom k vede, univerzitnému prostrediu a vzdelaniu, technológiám, spoločenským resp. sociálnym zmenám a inováciám.

Siete inovačnej resp. vedeckej, výskumnej diplomacie vybudované jednotlivými krajinami sa medzi sebou líšia v počte a type odborníkov, ktorí sa danej téme venujú a predovšetkým to akým v spôsobe využitia svojich disponibilných zdrojov. Úspešnosť jednotlivých krajín závisí od reakcie na rýchlo sa meniaci systém a nové, účinnejšie postupy riešenia vo vybranej problematike.

³⁶) Druhy sietí diplomacie zameranej na VVaI:

1. pracovníci z ministerstiev / univerzít (Nemecko , Čína, India, Írsko , Taliansko , Japonsko)
2. zmluvní a pridelení odborníci (Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Rakúsko, Nový Zéland, Dánsko)
3. zmluvní odborníci a diplomati (USA, Brazília, Kanada, Spojené kráľovstvo, Maďarsko, Švajčiarsko, Švédsko).

Všetky krajiny sa zhodujú v jednej podstatnej veci, že v prípade vedeckej, inovačnej, kultúrnej alebo inej diplomacie je zásadná predovšetkým skutočnosť, že ak je nedostatočne využívaná, alebo chýba špecializácia v rámci diplomatickej konštelácie, ktorá môže byť použitá na riešenie globálnych problémov a vzájomnej spolupráce, nie je možné zlepšenie spolupráce medzi krajinami a nie je možné využitie vplyvu, príkladov dobrej praxe a ani zmeny spôsobu riešenia spoločenských problémov prenášajúc osvedčené riešenia jednej krajiny do druhej.

Strategické prístupy k diplomacii sa v čase menia aj ako reakcia na nové účinnejšie postupy aplikované inými krajinami. Model inštitucionálneho zabezpečenia výkonu slovenskej inovačnej diplomacie by mal predstavovať flexibilnejší a operatívnejší prístup k jednotlivým úlohám inovačného diplomata, čo je základným faktorom dobrého smerovania inovačnej diplomacie do budúcnosti. Inovačná diplomacia má presadzovať zahraničné záujmy SR v oblasti podpory VVaI v súlade s platnou legislatívou a medzinárodnými zmluvami v oblasti diplomatických stykov (zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 151/2010 Z. z. o zahraničnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Viedenský dohovor o diplomatických stykoch) a aktuálnou praxou a skúsenosťami slovenskej zahraničnej politiky a v súlade so schválenými a platnými koncepčnými dokumentmi v oblasti zahraničnej politiky, ekonomickej diplomacie SR a koncepčnými dokumentami v oblasti VVaI. Inovační diplomati, v prípade potreby dočasných vyslaní, by mali pôsobiť v existujúcej štruktúre zastupiteľských úradov SR. Na účely jednotného riadenia a výkonu zahraničnej politiky SR a v kontexte špecifických úloh ekonomickej diplomacie v danom teritóriu, by mali byť inovační diplomati podriadení vedúcemu zastupiteľského úradu SR.

Vybrané príklady realizácie diplomacie na podporu VVaI zo sveta

Francúzsko

Ministerstvo zahraničia spoločne s Ministerstvom pre výskum a vysoké školstvo úzko spolupracujú na vytváraní podmienok pre dôsledné napĺňanie francúzskych cieľov v oblasti diplomacie zameranej na VVaI. V rámci stratégie Generálneho riaditeľstva pre rozvoj globálnych vzťahov a partnerstva, mobilitu a stratégiu atraktivity zavádza pojem riaditeľ "vedeckej diplomacie", ktorej prostredníctvom od roku 2012 riadi a udržiava v chode sieť 255 zahraničných spolupracovníkov (poradcovia, vedecí pridelení a zahraniční dobrovoľníci), približne 60 technických asistentov, 146 vedcov z 27 francúzskych výskumných inštitútov, 161 zahraničných archeologických výprav a zhruba 100 programov vedeckej spolupráce a výskumu.

Významné postavenie získala francúzska priemyselná a obchodná verejná inštitúcia **Agentúra Campus France** vytvorená zákonom č. 2010-873 z 27. júla 2010 o vonkajšej činnosti štátu, ktorá má ústredie v Paríži, ktorej cieľom je posilniť a propagovať francúzsky systém vysokoškolského vzdelávania a odbornej prípravy pre zahraničných študentov. Je pod spoločným dohľadom **Ministerstva Európy a zahraničných vecí a ministerstva vysokoškolského vzdelávania, výskumu a inovácií**. Vykonáva aktivity identifikované diplomatickou sieťou v zahraničí a spolupracuje s medzinárodnými a európskymi

organizáciami, miestnymi orgánmi, univerzitami, školami a inými inštitúciami vyššieho vzdelávania a výskumu, ako aj s partnermi.

Veľká Británia

Ministerstvo pre obchod, vzdelávanie, inovácie a odbornosť spoločne s Ministerstvom zahraničných vecí a záležitostí Britského spoločenstva financujú medzinárodnú Sieť vedy a inovácií (Science and Innovation Network - SIN) s 90 pracovníkmi pôsobiacimi v 28 krajinách a 47 mestách po celom svete. Zamestnanci SIN si vytvárajú dôležité väzby využiteľné pre získanie hodnotných informácií z oblasti vedy, inovatívnych objavov a zahraničných investícií.

Nemecko

Akademická mobilita a vedecká spolupráca zohrávajú dôležitejšiu úlohu - aj s cieľom dosiahnuť efektívnu zahraničnú politiku Nemecka. Nemecká vedecká diplomacia pomáha formovať zahraničnú politiku Nemecka a pracuje na celom svete na presadzovaní jeho záujmov v oblasti vedy a výskumu.

Kľúčovým aspektom nemeckej zahraničnej politiky v oblasti VVaI sú štipendijné programy, ktoré propagujú návštevy zahraničných študentov a vedcov v Nemecku. Federálne ministerstvo zahraničných vecí dáva prostriedky potrebné na vykonávanie týchto programov k dispozícii svojim sprostredkovateľským organizáciám z federálneho rozpočtu. Výška a forma štipendií sa riadia pokynmi Federálneho ministerstva zahraničných vecí.

Nemecká akademická výmenná služba a Nadácia Alexandra von Humboldta udeľujú napríklad štipendiá alebo sponzorujú akademické programy. Pritom úzko spolupracujú s nemeckými misiami v zahraničí a vyvíjajú aj komplexné programy, ako napríklad štipendijný program Leadership for Africa, ktorý umožňuje mladým talentom z krajín s veľkým počtom utečencov študovať magisterský titul v Nemecku.

Nemecko okrem svojich štipendijných programov podporuje aj partnerstvá v oblasti vysokoškolského vzdelávania na celom svete. Compass for Higher Education Compass uvádza približne 37 000 partnerských partnerstiev s viac ako 5400 partnerskými univerzitami vo viac ako 150 krajinách. V rámci týchto kooperatívnych partnerstiev boli založené aj programy dvojitého štúdia a binárne univerzity v zahraničí, ako napríklad kazaško-nemecká univerzita v Almaty, nemecká univerzita v Káhire a nemecko-turecká univerzita v Istanbule.

Centrá excelentnosti DAAD vo výskume a výučbe, ako aj centrá africkej excelentnosti DAAD sú tiež majákmi nemeckej vedeckej spolupráce s partnerskými krajinami. Napríklad nemecký kolumbijský mierový inštitút CAPAZ pomáha konsolidovať mier v Kolumbii prostredníctvom interdisciplinárnej vedeckej podpory a politického poradenstva.

Belgicko

Belgicko nemá systém vedeckej diplomacie na celoštátnej úrovni. Avšak lokálne vlády vytvárajú svoj vlastný program. Agentúra Wallonia Brussels International buduje sieť styčných úradníkov pre vedu (Scientific Liaison Officers), ktorí pôsobia vo známych inovačných strediskách v Brazílii, Kanade, USA, Nemecku, Švédsku a Švajčiarsku, ktoré vynikajú svojimi výsledkami v inováciách.

Vykonal sa prvé kroky k lepšiemu prepojeniu výskumu a inovácií s diplomatickým zastúpením s cieľom riešiť dnešné hlavné spoločenské výzvy. To kladie základy na rozvoj stratégie diplomacie vo VVAI pre Belgicko, ktorá si bude vyžadovať koordináciu aktivít od všetkých kľúčových hráčov na rôznych úrovniach správy.

Maďarsko

Maďarsko dlhodobo riadi systém pridencov pre vedu a nové technológie, ktorí v súčasnosti pôsobia v Berlíne, Bruseli, Londýne, Moskve, New Yorku, Paríži, Pekingu, Tel-Avive a Tokiu. Pridenci spadajú pod Ministerstvo zahraničia (s výnimkou pridencov pôsobiacich v Bruseli) a sú do svojich funkcií vymenovaní spoločným rozhodnutím Úradu predsedu vlády a Národného úradu pre výskum, vývoj a inovácie. Ich poslaním je napomáhať spolupráci Maďarska s krajinami pôsobenia, zbierať v krajinách pôsobnosti informácie o systéme podpory VVAI a poskytovať naopak partnerom informácie o systéme maďarskom.

Pridenci v Bruseli pôsobia v iných podmienkach, jeden z nich je v Pracovnej skupine Rady EÚ pre výskum (Council's Research Working Party), ďalší dvaja pracujú v rôznych oblastiach riadenia Európskeho výskumného priestoru (ERA). Tu majú pridenci okrem iného za cieľ dosiahnuť čo najlepšie podmienky účasti Maďarska na európskych programoch, ktoré sa zameriavajú na VVAI a na podporu konkurencieschopnosti.

Taliansko

Taliansko sa aktívne zapája do vedeckej diplomacie už od 70. rokov 20. Storočia. Väčšina pridencov je vymenovaná z talianskych univerzít a výskumných centier.

Generálne riaditeľstvo pre podporu kultúry a spolupráce koordinuje a podnecuje medzinárodné aktivity v oblasti vedy a techniky. Taliansko prevádzkuje sieť, ktorej úlohou je propagácia a využitie najpokročilejších oblastí vedecko-technického výskumu. Podporujú tiež prienik špičkových talianskych technologických spoločností na zahraničné trhy. V súčasnosti pôsobí v 21 krajinách 23 talianskych pridencov pre vedu. Ďalšie neobsadené posty pridencov pre vedu čakajú na vymenovanie na talianskych veľvyslanectvách v Brazílii, Buenos Aires, Mexico City, Hanoji a Pretórii.

Holandsko

Holandsko dlhodobo umiestňuje na svoje veľvyslanectvá po celom svete tzv. pridencov pre technologický výskum. Táto sieť nedávno zmenila svoj názov zo "Siete TWA" na "Sieť pridencov pre inovácie" (Innovation Attachés Network). V súčasnosti pridenci pôsobia v 18 krajinách, okrem iného v USA, Izraeli, Číne alebo Singapore.

Švédsko

Švédsko využíva charakteristiky troch typov vedeckej diplomacie uvedených v správe z roku 2010: veda v diplomacii, diplomacia pre vedu a veda pre diplomáciu (Royal Society, 2010). Stručne povedané, všetky.

Švédska vedecká diplomacia sa snaží zvýšiť informovanosť vlád, vedcov a širokej verejnosti o sekundárnych efektoch súvisiace s procesom industrializácie a urbanizácie a

environmentálnych problémoch a spojiť vedcov a ostatné zainteresované strany a mobilizovať vedu na medzinárodnej úrovni, aby poskytli globálny prehľad o problémoch životného prostredia a posilnili prepojenia medzi vedeckými inštitúciami a vládnyimi orgánmi.

Švajčiarsko

Švajčiarsko prevádzkuje sieť 27 vedeckých poradcov, ktorí pôsobia v 19 krajinách. Švajčiarski vedeckí poradcovia v zahraničí sú zamestnanci Štátneho sekretariátu pre vzdelávanie, výskum a inovácie (State Secretariat for Education, Research and Innovation - SERI) alebo kariérni diplomati ministerstva zahraničných vecí. Hlavná náplň činnosti celej švajčiarskej siete vedeckých a technologických poradcov zahŕňa predovšetkým sledovanie a predvídanie vývoja v oblasti vedy vo zverenom regióne a podávanie správ domov, budovanie a udržiavanie väzieb s predstaviteľmi verejnej správy, univerzít, výskumných inštitúcií a súkromnej sféry v krajine pôsobnosti alebo organizovanie stretnutí a multidisciplinárnych aktivít sa zameraním na vzdelanie, výskum, techniku a kultúru s cieľom posilniť povedomie o vedeckej vyspelosti Švajčiarska. Ide tiež o podnecovanie a podporu projektov spolupráce na úrovni univerzít alebo výskumu a vývoja s dôrazom na transfer technológií a výmenné pobyty výskumníkov.